

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXIV. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1936 MÁJUS 7.

NO. 19. SZÁM.

HATÁRNÉLKÜLI TOVÁBBI HALASZTÁS

NEM BIZTOS

A UNITED ELECTRIC COAL GYŐZELME

A "United Electric Coal Co." ügye kezd rosszabbul állni. Ostobaságot csináltak, mikor bedültek Lewisnak és kártérítésért pereltek

Megirtuk, hogy Illinoisban a United Electric Coal Company miképpen "rabolta el" a bányát a Progressive szervezettől a UMWA számára és hogy dacára a bányászok igazságának, a bíróságok a Progressívek ellen döntöttek.

Mint az utóbbi időben minden ilyen esetben, ennél a bányánál is a munkások kilencven százalékát a Progressive táborban volt, mikor a társaság hirtelen szerződést kötött a UMWA-al, mire sztrájkba mentek a bányászok.

A UMWA csoporthoz tartozó munkásokat hozattak, akik a sztrájkot letörték, különösen mikor a picketelés ellen a bíróság kiadta a tiltó parancsot.

Ha a bányatársaság itt megállt volna, akkor véres fejleltek volna el a csataterőről a Progressive bányászok.

A társaság azonban John L. Lewis uszítására és a UMWA ügyvédeknek a segédletével a Progressíveket kártérítésért perelte. És hivatkozott keresetében a Danbury Hat híres esetére, amikor a munkások bojkottja tönkre tett egy kalapgyárat, amiért aztán a szervezeti tagok fizettek.

S valószínű, hogy ebbe a perbe török bele a bányatársaság bicskájá. Mert amíg csak egy igazságtalan tiltó parancsot adtak, csak azon a vidéken törődtek a dologgal.

Mikor azonban ezt a kártérítési pert beadták, egyszerre híres jogi kérdés lett belőle, amellyel ma már foglalkoznak az egész országban.

A legismertebb jogtudósok vitáznak felette, hogy mennyiben lehet jogos a társaság keresete és ezek a jogi viták mind visszatérnek magára a jogtalanul és nagy méltánytalansággal kiadott tiltó parancsra. Sok országos tekintélyű jogász szerint a tiltó parancsot nem lett volna szabad kiadni és például a Columbia Law Review nemcsak azt állapítja meg, hogy a United Electricnek nem volt joga szerződést kötni olyan szervezettel, amelyhez nem tartoztak többséggel a bányászok, hanem egyenesen megvádolja a bányatársaságot azzal, hogy összeesküvésben voltak és vannak Lewis-al és a UMWA-al.

Bár a Progressive bányászok helyzete majdnem reménytelen, esetleg éppen ez a fenyegető per fog új életet önteni beléjük, mert egyáltalán nem lehetetlen, hogy az egész pert újra megnyitják és végre talán igazságot kapnak a küzdő Progressive bányászok.

MEGVETTÉK RACHEL-T

A Jones Collieries, Inc. árverésen végleg megvette a Rachel, W. Va. bányát, amelynél az építkezési, tisztogatási, stb. előmunkálatok most folynak, hogy abból egy igazi bányát csináljanak.

A bánya gondnokság kezén volt, aztán végleg csődbe ment és bár valamikor félmillió dollárnál többre becsülték, az árverésen csak negyvenezer dollárt adtak érte.

A SZÖVETSÉGI SZÉNBIZOTTSÁG VÁR

A szénárak megszabásán dolgoznak, de a Supreme Court döntését várják, mielőtt erélyesen lecsapnak a bányákra

Az országos szénbizottság (NCC) csendesben dolgozik és előkészíti az egységes szénárakat minden terület számára. Igaz, hogy ezek a munkák régen folynak és már régen ki kellett volna az árakat hirdetni, de a Supreme Court késedelmeskedése a bizottságot teljesen megbénítja.

A szövetségi szénbizottság nem akar nevétségessé válni, hogy törvényeket csináljon, a melyeket aztán a Supreme Court egy lehelletével elfújnak, hanem be akarja várni, hogy lesz-e joga törvényeket csinálni.

A Court késedelmes döntése nagy csapás az egész iparra, nemcsak azért, mert a szénbizottság hatáskörével senki nincsen tisztában, hanem

azért is, mert a szénpiac is bizonytalanságban van és teljesen meg van bénítva.

NEM ÖL MEG MINDENT AZ OLAJ

A Pennsylvania vasutársaság kitűnő streamlajn mozgonyot hozott a múlt héten forgalomba, amelyet szén által fejlesztett gőz hajt.

Az első, a nyugati vonalakon használt streamlajn mozgonyokat mind olaj fűti s sokan azt hitték, hogy a nagy sebességre épített streamlajn mozgony mind Diesel olajmotorral fogják felszerelni. A Pennsylvania új mozgonya gyorsabb, gazdaságosabb és praktikusabb az olajjal fűtött mozgonyoknál.

MIND POLITIZÁL

A keményszén kerületek összes kis basái "futnak" valamilyen politikai tisztségre

Kinos feltűnést keltett Pennsylvania államban, hogy a keményszén kis basák majdnem mindegyike valamilyen állásra futott az előválasztásokon a múlt héten.

Az állam polgársága természetesen tartja, hogy a munkások képviselve akarnak lenni a törvényhozásokban, a megyék és városok adminisztrációiban, de nem látják szívesen, hogy a bányász-szervezet tisztviselői a közhatalokat monopolizálni kívánják.

A bányászok sem nagyon lelkesednek azon, hogy az általuk fizetett vezérek mindegyikének ideje jut a korteskedésre és hogy valamennyi csak létrának vagy ugródeszkának tekint a szervezetet, ahonnan a politika magasságába ugorhat.

Az eddigi tapasztalatok — mint pl. a Hartneady esete — azt mutatják, hogy mikor ezekből a vezérek közül politikus urak lesznek, a legtöbbször nem maradnak hűségesek a munkásokhoz és így még abból a szempontból sem kívánatos, hogy a UMWA csoportosan közhatalok monopóliumára törekedjenek.

A bányászok közül sokan azt akarják ajánlani a lakólokban, hogy akinek fizetett állása van a UMWA-ban, akár a lakólokban, akár a kerületnél, akár az International-nál, az ne fut-hasson politikai állásra, vagyis mondjon le, mielőtt a korteskedést megkezdi.

A magunk részéről hasonló intézkedést nagyon szívesen látnánk, mert egyszerre igazán nem lehet két urat szolgálni.

KORMÁNYPÉNZ EGY BANYÁNAK

A Luzerne Countyban levő East Boston Coal Company kölcsönt kap az RFC-től, hogy a tartozásait kifizethesse és a bányában az üzemet újra megkezdhesék.

Mikor a bányában utoljára dolgoztak, négyszázötven főre menő munkásaiknak adósok maradtak körülbelül harmincezer dollárral.

A kormánynak az volt a kölcsön kapása a kikötése, hogy elsősorban ezeket az elmaradt pedákat kell rendezni.

Nemrég az RFC a Kingston bányának adott kölcsönt hasonló célokra és úgy látszik, hogy ezt a példát több esetben fogják követni.

LOADING MASINA NELLISNEK

A Nellis Coal Corporation, Nellis, W. Va. egy új loading masinára adott rendeltetést a napokban.

"MEGNYILTAK"

A TAVAK

Az első hajók átvergődtek a jégen és az északi csatornán a múlt héten

Nagy öröm volt a tavi hajókon a múlt héten, mert az első két hajó Salt St. Marie-nál átvergődött a jégen és utjukat folytatni tudták Duluth-nak.

A két kis hajó vasuti sinekkel volt megrakva és az északi csatormánál két napig a jéggel küzdöttek.

A tó már nincs befagyva, hanem puhára morzsolttal jéggel van megrakva 10-12 inch vastagságban és ezen a hajók csak a legnagyobb nehézségek közt képesek átvergődni.

A múlt hét utolsó napjaiban támadt hirtelen meglehetősen sokat segített a helyzetet és most már biztosra veszik, hogy május 10-15 között a forgalom zavartalan lesz.

Valamennyi szén már van a déli kikötőkben és nap-nap után újabb szállítmányok érkeznek, de nagyobb szerződéseket mindaddig nem kötnek, amíg a legfelsőbb bíróság a Guffey ügyben dönteni nem fog.

Állítólag egyetlen bányatársaságnak sincs rendelése hosszabb időre, mint két hétre, kivéve azokat a szerencsésebb társaságokat, amelyek közszolgálati vállalatoknak dolgoznak.

CAPPELLINI MEG A TÖBBIEK

A bányászok volt vezérét, aki azóta kétszer volt börtönben, fontos állásra nevezték ki Lewisék

A keményszén bányászok hivatalos lapja szégyenkezés nélkül, nagy betűkkel jelentette be a front page-en, hogy Rinaldo Cappellini-t "promotion executive"-nak nevezték ki Lewisék ahhoz az újsághoz.

Mint olvasóink emlékeznek rá, a félkezi olasz bányász valamikor vezér volt és az utolsó nagy keményszén sztrájk elintézésénél még nagy szerepe volt.

Később azonban gyújtogatást irt a bányászoknak, a parole megszegéséért börtönbe került.

Szerepe volt a Maloney féle ellenszervezet megalakításánál és aztán tették másodszor a börtönbe.

Onnan Lewisék szabadították ki, mert a börtönből levelet irt a bányászoknak, hogy fordítsanak hátat annak az új szervezetnek, amelynek a megalakításában segített.

Még ki sem vették Lewisék a börtönből, már jólétben jártak a bányászok közt, új autók parádézott és bár senki

KINEK A PÉNZE?

Kinek a pénzből kinalja Lewis a félmilliót az acél-munkások szervezetének?

Megirtuk több ízben a lapban, hogy John L. Lewis a vezetése alatt álló és több nagy szervezet delegátusaiból alakult "Ipari Union Bizottság-nak" a nevében félmillió dollárt kinalt szervezkedésre az acél-munkásoknak, ha azok egységes ipari szervezetet csinálnak maguknak.

Egy magyar hetilap erre hibásan azt írta, hogy a UMWA kinalja a félmilliót a vasmunkásságnak.

Ez a megállapítás téves, mert a félmilliót azok a szervezetek közösen adnák össze, amelyek a közös bizottságot alapították.

A bányászok része körülbelül száztízezer dollár lenne és Lewisnak a konvenció egy nagyon furcsa és meghatározatlan utasításban engedélyt adott, hogy ilyen célokra költsen korlátlanul a szervezet pénzből.

Mi ismételtelen megirtuk már, hogy a Lewisnak ez a törekvése az egyetlen az egész zivatáros életében, amelyet helyeslünk, de mégsem örülünk annak, hogy egy slukkra ilyen célokra száztízezer dollárt emel ki a UMWA kasszából.

Ha a bányászok cárja a bányászok száztízezer dollárját arra költené, hogy az acélgyárak BANYÁIBAN a munkásokat szervezze, hogy a Frickek, a U. S. Coal & Coke, a Jones & Laughlin bányákat szervezze, sokkal jobb és biztosabb helyre lenne költve a bányászok száztízezer dollárja.

Az a véleményünk, hogy Lewis egyáltalán "tulnőtt" a bányászokon és a legbecsületesebb dolog az lenne, ha magát ezentul csakis ennek a közös mozgalomnak szentelné, vagyis a UMWA éléről távozna.

Amíg azonban a UMWA kasszájában két milliónál nagyobb összeg van és amíg neki ugyszólván szabad benyulási lehetősége van abba a kasszába, Lewis a jelenlegi állását csak esetleg egy bársonyszékkel fogja felcserélni.

SZÉNTERMELÉS.

A múlt héten 124,703 kocsi szenet adtak a bányák szállításra, tízezerkétszáz korcsival többet, mint az előző héten és harminckilencezer kocsi-val többet, mint a múlt év ugyanezen hetében. (Az előfizetéseken nem látjuk, hogy a bányászok most valamivel többet keresnek. — szerk.)

nem ismerte a jövedelmét, tudta annak a forrását mindenki.

Most John L. Lewis és a kisbasák nyíltan is állást adtak neki és ezentul "promotion manager" lesz a keményszénese hivatalos lapjánál.

Igy néznek ki a Lewis masina oszlopai a UMWA-ban.

A keményszénese nem kaptak elsőjére szerződést. - A diktátor késett az ukázzal és a tanácstalan bányászok tizezei nem mentek elsőjén dolgozni. - Még fogalma sincs senkinek róla, hogy mikor lehet szerződést remélni. Most már "bizonytalan időre" van meghosszabbítva a jelenlegi bérskála. - Az orosz cárnál is nagyobb hatalma van Lewisnak

Most már nem is szabja meg a diktátor, hogy meddig kötelesek a keményszénese a jelenlegi bérek mellett dolgozni.

Idáig legalább tessék-lássék kedvéért komédiázott velük, mint tavaly a puhaszén bányászokkal és a halasztást dátumhoz kötötte, most azonban bizonytalan időre parancsolta vissza Lewis az embereket a munkába.

Még csak arra sem érdemesítette a bányászokat a szervezet elnöke, hogy idejében értesítette volna őket az új helyzetéről.

A bányászok azt tudták, hogy április 30-án éjfélkor lejárt a meghosszabbított szerződés és előttük a "vezérek" folyton azt ígérték, hogy május 1-e után nem fognak szerződés nélkül dolgozni.

Mínt hogy pedig harmincadikáig nem tartotta őket érdemesnek szóra sem a diktátor, a tanácstalan bányászok tizezei maradtak kint május 1 én a munkából.

Elsején végre — nem annyira a bányászok, mint a bányabárok kérésére — Lewis sürgönyözött minden kerületi basához, hogy "további intézkedésig" a régi szerződés maradjon érvényben. Vagyis a bányászok addig fognak a mostani helyzet mellett dolgozni, amíg a fekete cár másként dönt.

Idáig legalább a teljes scale-committee felhatalmazása kellett hozzá, hogy ideiglenesen kitörni.

A DÉLI BANYÁK A SAJÁT GUFFEY TÖRVÉNYÜKET SZERETNÉK

West Virginia és Virginia bányabároi fel akarják élesztetni az Appalachian Corporation. - Csak a Supreme Court döntésére várnak

A déli bányák, amelyek olyan elkeseredetten küzdenek a Guffey bill ellen, a sajátmaguk kis Guffey-billecskéjét szívesen megcsinálnák.

Annak ellene vannak, hogy a kormány belenézzen a dolgukba, azt nem türik, hogy munkásgyűlések egységesen, kelljen nekik eljárni, de a szén árát szeretnék egységesen megszabni.

A múlt héten bizalmas értekezletet tartottak Charlestonban, ahol elhatározták, hogy ha a supreme court a Guffey billt kidobja, ők azonnal újra életre hívják, illetve fokozottabb és agresszívebb módon újja szervezik az Appalachian Corporation-t.

meghosszabbításnak egy szerződést és idáig legalább dátumhoz kötötték a meghosszabbítást.

Ma már ezek a formaságok sincsenek divatban.

A scale committeet össze sem hívták, meg sem kérdezték és a dátumot elfelejtették kitűzni.

Ugy lett tehát, ahogy azt megjósoltuk.

A bányabárok ezeket ér a mindennapi halasztás, el fogják hát a tanácskozásokat huzni vég nélkül. Közben a bányászok a mostani munkabérekért dolgoznak, a bányászok vezérei pedig a Hotel Commodore-ban üdülnek.

Annyit megtettek, hogy "szorgalmas munkát" ígértek, de ezt a szorgalmas munkát azzal kezdték, hogy a tanácskozó felek haza mentek a "week-end"-re.

Azt állítják, hogy még mindig áthidalhatatlan ellentétek vannak a bányabárok és a bányászok közt, ez esetben azonban igazán céltalan tovább tárgyalni, mert ha az ellentéteket három hónap alatt áthidalni nem tudták, akkor arra a jövőben sincs harc nélkül reménység.

A bányászok nagyon kedvetlenül vették a cár ukázt és attól tartanak, hogy ha gyorsan nem csinálnak szerződést, a sztrájkok egész járványos betegségszerűen fognak a következő napokban és hetekben kitörni.

Ezt a hirhadt csoportot a Hoover utolsó évének szervezték és az a célja, hogy a déli szénmezők szénét egységesen, egy árban adják a bányabárok a piacra.

Az Appalachian a szó szoros értelmében a verseny megállítására alakult trust, amely egyformán veszedelmet jelent a munkásra és a fogyasztóra. A Guffey bill a szén árát ugyan megszabná, de abba beleszólást enged a szövetségnek és a fogyasztóknak, valamint a munkásnak.

Az Appalachian Corporation mindezt a bányabárok kezébe kapartja.

Kakas Márton

ötleteit, gondolatait, tréfáit és a mindennapos életre vonatkozó megjegyzéseit, amelyek hosszú idő óta forognak közközezen az amerikai magyarság körében, ebben a rovatba foglalja össze hétről-hétre íródeákja:

GONDOS SÁNDOR

Ugy tapasztaltam, hogy a világ legkényesebb emberei a papok és a lelkészek. Orvosnak bátran mondhatjuk, hogy nem sokat ér az egész tudomány. Az ugyan nem haragszik meg érte. Azt mondja például nekem a mult esztendőben Trentonban jártamban a kiváló Dr. Váczy Pista, aki nemcsak tudományánál fogva, hanem azért is talpig ember, mert az én meggyembe való:

— Halod-e, tarajos, emlékszel-e arra, amikor jó pár esztendő előtt egy jóra való magyar fiu egyik napról a másikra fehérvérűséget kapott?

— Feleltem rá neki mogorván: — De emlékszem ám! Hiszen engem is odavittél a haldokló ágyához, hogy nézzem meg ezt a ritka betegséget. Később előadást is tartottál felőle az orvos szövetségben.

Megszólal erre Dr. Váczy: — Azt az előadásomat ki is nyomatta az amerikai orvosi szövetség hivatalos lapja. Hozzászólt azóta ehhez a kérdéshez ezer és ezer orvos. Tudják már a bajnak az okát, de ha azt kérdezed tőlem, hogy mitől hül meg az ember, mitől kapja az egészen közönséges hülést vagy mitől lesz bibircsos az arca, azt bizony se én, se más orvos nem tudja egyelőre pontosan megmondani. Hidd el nekem, hogy feltétlen biztossággal tudjuk ma már kívágni egy betegnek a fél veséjét, felhasítjuk a szívét is, meg újra összevarrjuk, holtig elél vele a beteg, de mikor tél elején folyni kezd valakinek az orra, arra csak azt mondhatjuk, hogy ezen nem tudunk segíteni. Ki kell várni az idejét, amíg magától meggyógyul.

Látható ebből az okos beszédből, hogy az orvosok türik a tréfát, maguk is nevetnek rajta, ha jó. De éppen így van az ügyvédekkel, mérnökökkel, tanárokkal, minden más emberrel, csak éppen katolikus pap vagy protestáns lelkész előtt vigyázzon az ember a szájára, hogy mit mond. Pedig hát furja nekem az oldalamat erősen, hogy elmondjam azt a kis tréfát, amit a közelmultban hallottam Clevelandban és ami arról beszél, hogy az egyik ottani katolikus magyar pap, meg a református lelkész jóbarátok, el-ellátogatnak egymáshoz, leülnek az ebédlő asztal mellé is, ha rákerül a sor.

Hát a multkoriban a református lelkész ebédre volt hivatalos a plébániára és elsőnek pompás tyuklevest tettek eléje. Szűrősieltte azt jókedvvel, kitűnő étvággal és végre felkiáltott nagy szívbéli őszinteséggel:

— Azt szeretném én tudni, hogy az én portámon miért nem főznek ilyen kitűnő levest?

Megfelelt erre a katolikus pap nyomban és habozás nélkül:

— Hej, tisztelt barátom uram, annak az az oka, hogy nálunk, pápistáknál a *kakast* a *leveses fazékba* teszik és nem a *torony tetejére*.

Ha már elkezdtem a szót, akkor nem is hagyom abba. Annál kevésbé, mert éppen egy katolikus paptól hallottam,

hogy Görbeden egyszer éppen hittanórát tartott a plébános az iskolában és azt magyarázgatta a gyerekeknek, hogy voltaképpen mi is a pap hivatása. Nagyon belemelegedett a szóba és többek között egyszer csak azt mondta:

— Lássátok, kedves gyermekeim, én csak az vagyok a falunak, ami a pásztor nyájának. Szétnézett a gyerekek között és megkérdezte a kis Asztalos Istvánt:

— Mond csak, Pista fiam, mit csinál a pásztor a nyájával?

Amire a gyerek nagy gyorsan kivágta:

— *Megnyírja!*

Ugyanez a plébános mesélte nekem, hogy valamikor régen, fiatal korában káplán volt egy Heves megyei faluban, amikor beállított hozzá a plébánia hivatalba egy megszorodott öreg anyóka és keserű zokogással jelentette:

— Tessen meghuzatni a harangot, mert hogy meghalt az én jó uram.

Kötelességszerűleg vigasztalni kezdte a fiatal pap az övegyet, hogy meg kell nyugodni a felettünk levő akarásban és közben megkérdezte:

— Aztán miben halt meg a boldogult?

Amire a bánatos özvegy szípkolás között felelte:

— Hát instálom alásan, mint afféle szegény ember, az biz csupán *egy kopott, sokszor foltozott báránybőr bundában*.

De azt, ami ezután következik, már nem paptól vagy lelkésztől hallottam, hanem egy zalai jegyzőtől, aki arról panaszkodott, hogy nagyon szegény vidékre vetette a sor:

— Még harangunk sincs egyik-másik faluban, nemhogy papunk vagy tanítónk lenne. Nagyon elmaradtott ennél fogva ezen a környéken a műveltség.

Bizonyítékkal is szolgált erre nézve nyomban, elmondván, hogy az egyik tanyai béreslegény egyszer fejébe vette, hogy csak a katolikus vallás módja szerint házasodik, mert csak az olyan házasságnak van kellő foganatja. El is ment enél fogva Zalaegerszegrre, elmondta a plébánosnak, hogy mi járatban van, aki elkezdte a szokásos tanítást azzal, hogy megkérdezte a jóképű legénytől:

— Meg tudnád-e nekem mondani, kedves fiam, hogy a három isteni személy közül melyik halt meg az emberek gonoszsága folytán?

— Hát meghalt valamelyik? — kérdezte bamba bámulással a legény.

No, megpirongatta erre kis-sé haragosan az érdemes plébános:

— Ejnye, fiam, be nagyon elmaradtál a világtól, ha még ezt se tudod.

De kitört erre a szemrehányásra a legényből az őszinte szó:

— Már, plébános uram, ne tessék haragudni, de mi miattunk meghalhatott akár mind a három, mert a mi pusztánkra még a *botos ispánnak*, se jár az *ujság*.

No, dehogya a protestánsokra is rájárjon a rud, magam voltam a tanuja annak, amikor Ravasz református püspök Amerikában járt, vasárnapi napon ugyancsak nagy beszédet tartott az egyik templomban. Tetszett az nekem is csodamódon úgy, hogy a vendéglátó házigazdával kisse késve érkeztünk az ebédhez. Az asz-

szony nem zsörtölődött, csak éppen azt kérdezte:

— Hát azután szép volt-e a püspök ur prédikációja?

Amire az én vendéglátó, szíves házigazdám azt felelte:

— Szép volt az nagyon, anyjuk! Gondolható, milyen szép volt, hogy *háromszor is köhög-tünk*, amíg mondta.

Hadd jegyezhessem meg ezeknek a során, hogy nincs áldottabb szívű nép a mi fajtánknál. Ime, Horgos községben is nagy lelkezdve ment Araszi Nagy Jánosné a plébániára és sürgetve mondotta az öreg papnak:

— Instálom, főtisztelendő plébános ur, ne sajnálja a fáradságot, jöjjön el a szegény uramhoz, adja fel neki az utolsó kenetet, mert nagyon végét járja már, nem hiszi a javasasszony se, hogy megerje a hajnalt még egyszer.

kakasházi KAKAS MARTON.

Mi lesz a Bridgeporti Szövetséggel?

Mult heti, s ugyanezen cim alatt irt cikkünkben azt irtuk, hogy a bridgeporti szövetségben uralkodó szellem áll elsősorban az egyet fejlődésének az útjában.

Az a szellem, amely a tagságot a tisztviselőknek teljesen alárendelte, az a szellem, amely ha nem is a szabályokban, de a valóságban az egyet, abban a teljhatalmu uralmat teljesen két főtisztviselő kezébe adta.

A négy év előtti konvenció

Nagyon esett éppen az eső, tehát kelletlenül felelte a plébános:

— Jól van, rögtön küldöm a káplán urat.

Megcsóválta azonban erre a fejét Nagy Jánosné és keményebben mondotta:

— De bizony csak jöjjön maga a plébános ur.

— Miért éppen én?

— Hát mert, tetszik tudni, a lelkem káplán ur még olyan szép fiatal ember, kár volna érte, ha megkapná az uramtól a fekete himlőt.

Lehetnek ennél jobbszívű népek más vidéken, de amerre megfordult, ott eddig nem talált különbet

Minthogy mindennek a dacára mi hinni akarunk ennek a legujabb ötletnek az őszin-

után azt irtuk, és nincs okunk ma sem, hogy véleményünket megváltoztassuk, hogy a gyakorlatban teljesen az a helyzet, mintha az egyet teljesen rá lenne telekelve Dezső főelnök és Walko főtítkár nevére.

Ennek az alátámasztására kénytelenek vagyunk visszamenni a négy év előtti konvencióra, amely hozott bizonyos határozatokat, kötött bizonyos szerződéseket, választott bizonyos tisztviselőket; de ezeket az intézkedéseket mind megváltoztatták — a tagság megkérdezése és meghallgatása nélkül — a következő hetekben.

Az egyet konvenciója által a Verhovayval való egyesülésre kötött szerződésre szándékosan nem terjeszkedünk ki ebben az írásban. Megirtuk két hete, hogy nem kívánunk sőt hinteni az egyesülés körül fakadt sebekre; s éppen ezért erre a kérdésre csak abban az esetben térnénk vissza, ha a konvención azt látnánk, hogy a most, a Rákóczi Egylettel hangoztatott egyesülési terv szintén nem őszinte.

Minthogy mindennek a dacára mi hinni akarunk ennek a legujabb ötletnek az őszin-

teségében és annak szívvél-lélekkel örülünk, az egyesülés mellőzésének a kérdését a konvencióig tárgyalni nem fogjuk.

Ellenben rátérünk arra az állításra, hogy bizonyos határozatokat végre nem hajtottak, bizonyos tisztviselőket nem választottak.

Heves vita és nem kis botrány után arra lett a négy év előtti konvención utasítva a tisztikar, hogy 25,000 dollárnál több készpénzt ne tartsanak egy pénztáratban sem; miután kiderült, hogy egy bankban, amelyben Dezső János érdekelve volt, közel száz-ezer dollárja volt az egyletnek.

Jóval később, hosszú hónapokkal később az a bizonyos bank becsukott és a tagság megdöbbenve látta, hogy az egyet "vagyonkezelője" a konvenció parancsát végre nem hajtotta, s 25,000 dollárnál jóval nagyobb összeg fagyott be abban a pénztáratban.

Mikor a bank bezárásának a hírb-hire szétfutott, egyetlen betűvel nem irtunk erről a dologról, sőt gavalléros lojalitással arra kértük a magyarokat, hogy ne ijedjenek meg és ne okoljanak senkit, mert hi-

szen a kritika vagy a szemrehányás akkor csak felesleges gyűlölködés kirobbanását hozta volna magával.

Most, konvenció előtt azonban tudni kellene, hogy minnek gyűlnek össze a delegátusok Chicagóban és miféle célból tartanak nagygyűlést, ha annak a határozatát szintén így fogják végrehajtani, akik az egyletet uralják?

Pénztárnokot választott a konvenció az egyletnek. Az erről szóló vitában megdöbbenve hallgatták a delegátusok, hogy azelőtt a pénztárnok szerepe voltaképpen "messenger boy"-ság volt (a főtítkár ur szavai), s a konvenció négy éve nem ilyen szándékokkal választott az egyletnek utódot.

Kisült azonban a konvenció után egy pár héttel, hogy az egylet vagyonát a tisztviselők nem adták a "pénztárnok" kezébe, hanem Dezső János elnök megválasztotta magát "vagyonkezelőnek" az új és járatlan igazgatósággal, s e címen évi ezer dollárt fizetett magának. Van tehát egy pénztárnoka az egyletnek, akinek a hivatása misztikum előttünk, mert az elnök külön "vagyonkezelő"-je is lett az egyletnek.

A vagyon kezelése más lapokra tartozik, amire itt nem tudunk jelenleg kitérni, de aminek a tárgyalását egy későbbi időre fenntartjuk magunknak.

Az igargatóság tagjai lennének felelősek ezekért a dolgokért, őket azonban hibáztatni nem tudjuk. Nem azért, mert hatáskörük nem lett körülírva, mert az sem lett megszabva, hogy velük szemben kik birnak szavazati joggal az igazgatóságban s mert ez a kis vagyonkezelési-puccs közvetlen a konvenció utáni napokban történt meg.

Az új konvenciónak kötelessége lenne elsősorban, hogy Dezső Jánosnak ezt a kinevezését semmisnek nyilvánítsa, az így felvett fizetések visszadását követelje, s az olyan esetleges veszteségeikért, amelyek az egyletet a 25,000 dolláron felüli betétek miatt érhették — bár valószínűleg nem érik — a vagyonkezelő urat felelőssé tegyék.

Igaz, hogy a főtítkár, aki voltaképpen managerje az egyletnek, az utóbbi hónapokban magánlevelekben és magánbeszélgetésekben ezt a vagyonkezelési puccsot erősen elítélte, abban az időben azonban egyetlen szava sem volt a puccs ellen.

Sőt, akik abban az időben joggal kritizálták a konvenciót követő eljárást, olyan hangon és modorban közösen támadták a "Szövetség" nevű egyleti ujságban, hogy az egyik így megbántott tagnak később súlyos kártérítést fizettek. Az a tag ugyanis rágalmazásért perelte a Bridgeporti Szövetséget, mint a havi értesítő kiadói tulajdonosát és a pert csak akkor vonta vissza, mikor az egyesület részéről neki súlyos összeget fizettek.

És ezzel a kérdéssel értünk voltaképpen oda, ahol az egyletben uralkodó "szellemet" kell kritika tárgyává tennünk.

A Bridgeporti Szövetség tagjai el vannak idegenedve az egylettől.

Elidegenítette őket az a tény, hogy az egylet irodájából velük olyan hangon érintkeznek, szóban és írásban, amilyent mondjuk délen a műveletlen "white-trash" az általa "nigger"-nek nevezett színessel szokott használni. Vagy ahogyan hajdan a bakakáplárok a bakákat szokták kezelni.

(Folytatás a 7-ik oldalon)

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

THE ONLY HUNGARIAN MINERS' JOURNAL IN THE UNITED STATES

PUBLISHED WEEKLY

ANDREW FAY FISHER, EDITOR

8502 WEST JEFFERSON AVENUE

TELEPHONE VINEWOOD 1-82 22

DETROIT, MICHIGAN

May 7, 1936

Mr. Every Youngminer,

Everywhere, O., Pa., Va.

Dear Son:

This is the last call for the great Verhovay contest, offering you a free trip to Europe, a wonderful vacation, an unparalleled educational opportunity and a joyful experience that comes only once in a lifetime.

You have heard in school that opportunity knocks on your door but once, and if you refuse to answer the call, you may brood over your misfortune all your life.

This is your opportunity my boy. This is your opportunity to escape the hard realities for a few weeks, to visit the land of your parents, to see for yourself, what sort of a nation you are the offspring of.

After all you must face facts. And the fact is, my boy, that our native friends will not credit you with the full one hundred per cent, not for the time being anyhow. Your children may be admitted to American circles on equal terms, but you yourself must, and often will hear the fact that you are a sort of a "hunky".

Well and good. You do not want to deny your parentage, for you were made of the right stuff, my son. You are proud, and justly proud, of your hard-working "hunky"-father your equally hard-working wonderful mother.

Therefore you yourself will make your friends understand that you are an Hungarian.

But really what do you know about the Hungarians, my son? And especially what do you know about Hungary?

Yes, I know, you read and write some Hungarian, you have learned something about Hungary, but it is all so unreal, so vague, until you see Hungary with your own eyes.

If you would have this chance, my boy, if you were to visit Hungary in person, if you were to see the great little country from which your parents came, you would be so contented, so proud to be an Hungarian that your whole life would be affected.

There is no gainsaying the fact that the small and all but invisible discrimination you are subjected to create a sort of an inferiority complex in you, whether you are aware of it or not.

But if you would see the culture of the native land of your parents, the wonderful civilization of Hungary, the great cities, the smiling villages, the bravely toiling Hungarian nation, this complex would disappear forever, and you would be an entirely new man.

Do you wish to see Hungary and Europe? Have you got the guts to work for it?

If you do, it is not too late to enter the contest. But soon it will be too late.

Do not lose time. Decide today and write for information to the president of the Verhovay.

Sixteen young Hungarian-Americans will leave for this wonderful free trip soon. If you have guts, you will be one of the sixteen.

Until then, my Son, I am as ever

yours

Martin Miller

A Könnyelmű Csók

(Folytatás)

— Szép hajad van, Ágnes néni.

— Mindenesetre sok a hajam, — vállalta Ágnes a bókot, — de az nem lényeges, mert úgy sem felejt el, hogy nem vagyok szép.

Zsuzsa kissé zavarba jött, de Ágnes tőle alig feltételezhető tapintattal azonnám elejét vette az elfogódottságnak.

— Ne tiltakozzál lelkem, én úgy sem adok a testi szépségre semmit... Az embernek, — fejtegette bizarr felfogását, — ha szép, minden az ölébe hull. De csak egy darab ideig: ameddig a fiatalsága tart. Aztán jön a kiábrándulás, a csatlódás keserősége, a tehetetlen vergődés, mert hiszen természetesen, hogy egy elkényeztetett nő nem tud abba bele-nyugodni, hogy az emberek megváltoznak vele szemben. És segíteni nem lehet a bajon. Az öregség nyomasztó teherként nehezedik a lelkére. Ha van fantáziája, multja emlékeivel próbálja magát vigasztalni, ha önérzete nincs, életunttá lesz, terhére válik önmagának is... A szépség — végezte Ágnes szavait, — elámitja a nőt, elzárja előle a lelkeket. A szép nőnek mindenki hazudik, az meg hisz mindenkinek... Jobb szeretem, hogy csunya vagyok. Engem az öregség nem fog bántani.

Zsuzsára olyan hatással voltak ezek a szavak, hogy szinte szeretett volna maga is megcsunyulni. Lehangozta a szépsége.

— Persze, — mondta hal-kan, mintha magában beszélt volna, — az ember sohase tudhatja, hogy ki szereti igazán.

— Azt úgy se tudhatja, — állította Ágnes, — az emberek többnyire hazudnak itt nálunk. Kétszínűek, mert szégyenlik elárulni igazi érzéseiket. Aztán kényelmesebb is hizelegni, mint az őszinteség: az egy hazugságokon épült társadalomban mindig nagy ballaszt.

A szép leány egy pillanatra abbahagyta a fészülést, leejtette meztelen, rózsás karjait.

— De hiszen, — sóhajtott fel, — valakibe mégis csak meg kell bizni, anélkül kétségbeeső lenne az élet!

— Egy-két becsületes ember mindig akad, — oktatta Ágnes, — és ez elég; ezen a ponton a kevés több a soknál. Különben — tette hozzá — annak, akinek gazdag a lelki világa, arra sincs szüksége: az meg tud élni egymagában is. Példa vagyok rá jómagam...

Zsuzsa folytatta a fészülést. Egy kérdés kérekedett az ajkára, de nem merte kimondani. Am fölvilágosította Ágnes (mintha csak belelátott volna a leány lelkébe) kérdészetlenül is.

— Látod, — folytatta megkezdett elmélkedését, — engem senkise szeretett soha. Még a saját szüleim se. Igaz, csunya voltam és önféjű. Aféle kellemetlen gyermek, aki nem válik diszjere családjának és — ime mégis megvagyok. Sőt szeretek élni. Harcba álllok az emberekkel, de az engem nem sujt le, megszoktam a küzdelmet, az az én elemem. S ha lehajtom esténként a fejemet, s elmondom a mindennapi imádságomat (mert valóságos vagyok ám), boldognak érzem magamat. Miért? Mert tudom, hogy annak az ellen-

szenvnek, amelyet környeztem velem szemben táplál, nem én vagyok az oka. Én olyan vagyok, mint amilyennek Isten megteremtett, a környezetemben van a hiba.

A nietzschei tétel vakmerősége valósággal elbűvölte Zsuzsát. Megérezte benne a magasabb igazságot, amit csak rabulisztikával lehet (látszólag) megdönteni: a korlátolt tömeggel szemben mindig a kiváló egyesnek van igaza... Ibsen is azt vallja a Népgyűlöletben.

Az egyszer nem is állhatta meg a leánya, hogy kifejezést ne adjon elragadtatásának. Lehajolt az Ágnes kezére és loppal egy csókot lehelt reá.

A vén leány világéletében sem tapasztalt ennyi gyöngédséget senkitől. Szinte megijedt a kézcsoóktól.

— Mit csinálsz, Zsuzsa?

A szép, édes teremtet erre még jobban elolvadt. Leborult idős barátnéja lábaihoz és ölébe hajtotta fejét.

— Szeretlek Ágnes, — mondta, — ennyi az egész... Mikor beszélni kezdél magadról, megszántalak egy pillanatra, aztán csudálattá változott a szálnalمام, most pedig már szeretlek is.

Az aggszűz fel se segítette az ölébe kuszott gyermeket, hogy legalább egy csókkal viszonzozza ragaszkodását. Csak a fejére tette csontos kezét és maga elé bámult, mint aki a távolban keres valamit. Aztán simogatni kezdte a leány puha, selymes haját. Sokáig simogatta, mert sokáig tartott, míg végre megtalálta magát.

— Ugyan lelkem, — korholta akkor szárazon a térdelő leányt. — ne érezelegjünk, inkább egyebet ajánlok neked. Zsuzsa felkelt.

— Nos?

— Tedd a kezedet a kezembe.

Zsuzsa engedelmesskedett. — Így... És most mondd meg nekem: akarsz-e velem barátságot kötni?

— Akarok, óh akarok...

— Akkor, fogadom, — jelentette ki az aggszűz, — hogy el nem hagylak soha. Bármilyen förténjek is, segítségedre leszek. Ugy számíthatsz rám, mint a tulajdon édesanyádra.

Közönyt erőltetett a hangjára, de azért ugy csengett a fogadalma, mint egy esküvés. Mintha egész erős lelke arcába szökött volna: lángba borult még a homloka is s ragyogott a szeme.

Szerencsésjére nem sok pénzbe került a mulatság. Ritkán és akkor is kicsibe játszott.

Inkább szeretett az orfeumba járni. Mi türes-tagadás, egy angol artista-leány tetszett ott meg neki, aki pompás buk-fenceket vetett a brettlin s a chambre szepareában még pompásabbakat. Bálvándynak különösen az tetszett rajta, hogy mestersége szellemével teljes ellentétben állott a modora. Ha nem ugrált, olyan előkelő volt, mint egy lady. A kis új-jához sem engedett hozzányulni s holtkomolyra vált az arca, ha valaki egy kérteltemű élcet kockáztatott meg a jelenlétében... Különben azt mondta, hogy lórnak a leánya. Ez ugyan nem volt igaz, de szép volt ő azért anélkül is.

Tehát ennek a kis hölgynek a kedvéért járt Bálvándy az orfeumba. Fia tudta, de nem bánta. Csak megintette egyszer csupa tréfából.

(Folytatjuk)

sen ellenkező irányban fejlődő asszonyi lélek hullámvérései. A megfigyelésre volt alkalma bőven. Mert, bár nappal gyakran megfordultak az urak az asszonytanyán, (Muki elnevezése), estére mindig egyedül maradt Zsuzsával szobája előkelő csendes magányában. De napközben is: a két nő kettesben végezte minden bevásárlását, együtt kocskáztak ki a Stefániutra, sőt a színházba is ritkán kísérték el őket a férfiak. Legföljebb Bálint. Bálvándynak nem imponált a komédia, Mukit meg a kaszinóhoz láncolta a — hivatása, amit melleleg mondva, kitűnően töltött be: úgy nyert, ahogy akart.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

A két Bálvándyt szívesen látták a kaszinó urai vendégül is, de azok nem sokáig vették igénybe a vendégszeretetet: mindjárt az első héten bejelentették a kaszinóba való belépési szándékukat. Egyben meghosszabbították pesti tartózkodásuk immár lejárt első terminusát. Jól érezték magukat a nagyváros izgalmas zürzavarában.

Bálvándynál boldogabb embert lámpással sem lehetett volna a hazában találni. Azt se tudta, minek örüljön jobban: a maga élvezeteinek-e, avagy az ő pedáns, komoly fia nagyvilági szereplésének. Mert (s erről az oldaláról még nem ismerte az atyja), kitűnően bevált Bálint high-life-mannek is. Szívvel-lélekkel dőlt bele az aranylétiség legszilajabb mulatságaiba is; s nem ő volt a legutolsó a könnyed, elegáns mókák és szellemes csínyek kitalálásában. Eszesebb lévén kortársainál, szellemessége révén rövid időn bizonyos tekintélyre tett szert... A bort?

— Hát azt is megitta Bálint. Sőt teljesen a kártyát sem vetette meg. Csakhogy azért már sokat nevettek rajta barátjai, mert egy csillagvizsgáló pedánságával kezelte a tarokkot: erővel tudományt akart csinálni abból is.

Legjobban az apja nevetett rajta, mert ömeg viszont úgy játszott, mint egy falusi kántor. Mindent megütött, amíg birta, minden rendszer és számítás nélkül, soha sem gondolt arra, hogy, elfogyván az ütői, "mivel folytatja az üzletet." Szerencsésjére nem sok pénzbe került a mulatság. Ritkán és akkor is kicsibe játszott.

Még el sem fogják költeni a bónust, amit a nyáron fognak megkapni, máris nyugdíjat fognak követelni minden volt katonára számára.

És mielőtt a tegnap hősei a nyugdíjat megkapják, mindjárt azt követelik, hogy azt a hősök feleségeinek, a gyermekeinek, a nagynéninek, a keresztmamájának is megadják.

Igy volt az még mindig idáig és így lesz ezután is, mindaddig, amíg megvesztegethető, korrupt politikuskok lesznek a világon.

Mindezt azért kellett újra, talán századszor megírni, mert a múlt néten egy érdekes hírt küldtek szét Washingtonból ezekben az ügyekben.

Meghalt Mrs. Lydia Ann Graham, aki azért kapott nyugdíjat, mert elhunyt férje katonája volt e nemzetnek ezelőtt — SZÁZHUSZONNÉGY ÉVVEL.

És ezzel végre a nemzet be-

Mindennek van egy egészséges határa és a demokráciának is meg kellene ezt a határt találni.

Am legyen teljes politikai és egyéni szabadság a világon, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben azzal élni tudnak az emberek. Mert ahol nem tudják, hogy mi az elég, ott megzabálják magukat és a demokrácia a saját maga által fejlesztett méregtől elpusztul.

Van egy Hamtramck nevű város ebben az országban, még pedig beleékelve egy másik város testébe, vagy ha úgy tesszük gyomrába.

Detroit város valamikor sokkal kisebb volt s volt mellette egy Hamtramck nevű falucska. Detroit azóta KÜRÜL-NÖTTE Hamtramcket, de a város a függetlenségét, a sa-

A VETERÁN-RACKET

A bónusz kifizetése meggyőzhetett róla mindenkit, hogy háborus veteránnak lenni mindig a legjobb racket volt ebben a hazában.

Akár győzött a hadseregünk akár nem, a nemzetre magára a hadisarcot mindig kivetette a háboru utánra és azt mindig sikerrel kollektálta idáig.

Emlékeznünk kell rá, hogy a háboru befejeztével milyen tüzugyorsasággal kelt életre a légió, amelynek semmi más célja nem volt, mint eret vágni az országon.

Közel ezermillió dollárt kapnak évente, akik a háboruban megsérültek, vagy azután maguknak betegséget szereztek.

És bár jól tudja minden ember, hogy katonáink tized-része harcvonalat nem látott, hogy hadseregünk nagy része soha el sem hagyta az országot, a Légióba tömörülve a követelést egységesen a nemzet melléneke szegezték.

Aki, mondjuk, egy hétig valamelyik katonai táborban üdült, mikor a béke hírtelen megszakadt a világra, veteránokká vedlettek és ha mondjuk tíz évvel később szifilizt kaptak, "feltették" a törvény szerint, hogy a betegséget a háboruban szereztek. És azonnal segélyezettjei és nyugdíjazottjai lettek a nemzetnek.

Azután jöttek az egészséges emberek, akik első sorban nekik mentek minden egyes államnak, mert az állami törvényhozásokkal sokkal könnyebb elbánni, mint a kongresszus-sal.

A bónusz valamilyen formában néhány éven belül minden állam megadta s akkor nem maradt más hátra, minthogy szövetségi bónuszt kellett sürgetni.

Tudjuk, hogy ezt tizenhét évi erőszakoskodás után kiszarolták végre a nemzetből.

Aki azonban azt hiszi, hogy ezzel a hősök el vannak intézve, azok keservesen csalódnak.

Még el sem fogják költeni a bónust, amit a nyáron fognak megkapni, máris nyugdíjat fognak követelni minden volt katonára számára.

És mielőtt a tegnap hősei a nyugdíjat megkapják, mindjárt azt követelik, hogy azt a hősök feleségeinek, a gyermekeinek, a nagynéninek, a keresztmamájának is megadják.

Igy volt az még mindig idáig és így lesz ezután is, mindaddig, amíg megvesztegethető, korrupt politikuskok lesznek a világon.

Mindezt azért kellett újra, talán századszor megírni, mert a múlt néten egy érdekes hírt küldtek szét Washingtonból ezekben az ügyekben.

Meghalt Mrs. Lydia Ann Graham, aki azért kapott nyugdíjat, mert elhunyt férje katonája volt e nemzetnek ezelőtt — SZÁZHUSZONNÉGY ÉVVEL.

És ezzel végre a nemzet be-

ját városi szervezetét fel nem adta, mert így külön adminisztrációval bír, külön adót tud hát kivetni és egy csomó külön tisztviselő élőkodik a polgárságon.

Hamtramck nem magában áll ezen a téren az országban. Megtaláljuk ezt a buta rendszert országszerte s alig van nagy város, amelynek a begyében egy néhány ilyen kis racket-város meg ne húzódna.

Miután Hamtramck (csakugy, mint a többi ilyen gyomorban lévő város) nem tartozik Detroit-hoz, abban a detroit-i hatóságok és rendőrségek természetesen nem bírnak hatalommal s a kis város maga gondoskodik a rend fenntartásáról és a városi törvényről.

Még pedig olyan formán

gondoskodik évek óta, hogy hazát és tanyát ad minden bűnnek, minden "vice"-nak, amit a nagyvárosokban ugyanahogy mégis csak üldöznek.

A prohibíció alatt természetesen, hogy a bootlegger ipar ott központosult Hamtramckban, és természetesen, hogy a bordélyház-ipar szintén ott és a hozzá hasonló többi ilyen fekvésű városban virágzik.

Néhány éve Hamtramck állvilága olyan nagy és olyan vakmerő volt, hogy a büze a felhőket övezte, hogy közfelháborodást keltett az országban s köztudomású volt, hogy a városi tisztviselők az állvilág üzletein osztoztak.

Vége is a nemzeti botrány-nak úgy próbáltak véget vetni, hogy állami vizsgálatot indítottak Hamtramck városi hatósága ellen és csakhamar az lett a vége, hogy a város minden előjáróját elzárták.

Naiv emberek erre azt hitték, hogy talán egy-két évig rend és tisztesség lesz Hamtramckben.

Erre ostobaság volt gondolni, mert hiszen a nagy városokban meghuzódó kis városok nem olyan könnyen mondanak le arról a jövedelemről, amit az állvilág és a "vice" jelenléte jelent a városnak, s különösen azoknak a crookoknak, akik az ilyen városokat uralják.

Hamtramck tehát nem változott, nem reformálódott és a becukott városi tisztviselők helyére hasonlóan jó mákvirágok kerültek.

Az igazság kedvéért és Hamtramck védelmére azonban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

ban meg kell állapítanunk, hogy ez a város nem áll magában. Hogy Cleveland gyom-

rában Euclid éppen így az állvilágot édesgette magához, hogy Chicago, Los Angeles, sőt greater New York gyomrában is meghuzódnak ilyen rák-városok, amelyek semmivel nem jobbak.

Most aztán Hamtramck lakosai megmutatták, hogy nem is kívánnak maguknak tisztességes adminisztrációt, hogy a vice-ról, a bűnözésről ők is le akarják szedni azt a piszkos tejfellt, amit arról mindenütt leszednek.

Polgármester volt Hamtramckben és megválasztották ismét polgármesternek azt a Tenerowicz nevű gentlemant, aki nemrég szabadult ki a börtönből, akit a bűnpalástolásért hosszú küzdelem után egyszer elcsuktak.

Hamtramck ezzel keztyüt dob az amerikai politikai subdivisiók rendszerének a szemébe és szemérmetlen rimáskodással vágja oda, hogy az elavult és ostoba törvényeket ki akarja használni a maga előnyére, minden lehető formában.

Azzal nem törődnek, hogy milyen szegénységi bizonyítványt állítottak ki ezzel a választással magukról s hogy mennyire aláásták azt a demokratikus rendszert, amely talán mégis a legkülönb az egész világon.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

Akik azonban igazán hível az igazi demokráciának, azok kissé kétségbe esnek mikor Hamtramckre gondolnak és azt sóhajtyák magukban, hogy talán a demokráciának is megvára valahol az egészséges habana, hogy talán azon is meg lehet magát az embernek zabálni.

AMERIKAI KÉSZPÉNZ DOLLÁROK
KIFIZETÉSE AZ OHAZÁBAN JÓTÁLLÁSSAL
PÉNZKÜLDEMÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN
ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG
TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLJA A MAGYARSÁGOT

THE HARBOR STATE BANK
Member Federal Deposit Insurance Corp.
ALAPITOTTA KISS EMIL
FOURTH AVENUE—9th STREET NEW YORK

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ
POCAHONTAS, VA.
Lelkész: B. BERTÓK
P. O. Box 425

Istentisztelet minden vasárnap délelőtt fél 11 órakor.
Előtte fél 10 órakor vasárnapi iskola.
A Pocahontas-i Lorántffy Zsuzsánna Nőegylet gyűlése minden hó első szerdáján este az iskolahelyiségben.

THE KANAWHA VALLEY BANK
CHARLESTON, W. VA.
ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA
Ez a hatalmas pénzintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Erezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja. A Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK-BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

MEGBIZHATÓ!
Szövetségünk anyagi helyzete a megbízhatóság garanciája.
A mi tagjaink sohasem csalódtak! Részletes felvilágosítást kaphat helyi képviselőinktől, vagy az alanti címről:

OLCSÓ!

MAGYAR BANYASZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
Telephone Vinewood 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

Megjelenik Minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

LÁSSUK MIND A KETTŐT

Senator Vandenberg, aki erősen aspirál az elnöki-jelöltségre a republikánus táborban, nagyobb viharokat vert fel a szenátusban az utolsó hetekben.

Nyilvánosságra hozta, hogy nagy területekkel bíró nagy részvénytársaságok százezer dollárnál is többet kaptak igen sok esetben bónuszként és hogy még többen vannak olyanok, akik tízezerrel is beérték.

Természetes, hogy ha már a termés-korlátozás ostobaságát behozták és ha azért a farmernak kárpótlást, bónuszt fizettek, akkor a nagy földbirtokosokat nem lehetett kizárni a törvényből. És mert ők sokkal több földet húztak ki a termés alól, nekik több járt a bónusból.

Akármiely természetes azonban, hogy a törvény egyforma arányban érint mindenkit, nem szívesen hallják a százezer bónuszt kapókat sem a városi proletárokat, sem azok a kis farmerek, akik a bónusz checket, alkotmány-ide, alkotmány-oda, olyan készségesen átvették.

Es nem is árt, ha ezeket a százezer ügyeket megtudják, legalább tisztán látja a nemzet, hogy miféle bűnök húzódtak meg abban az erkölcstelen törvényben, amely a legsúlyosabb hibája volt az új deal-nek.

Ugyanakkor azonban demokráta oldalról sem maradnak adósok.

Demokrata szenátorok most azt a névsort akarják közölni, amely a vámkedvezmények illetéktelen profitját mutatja.

Ők azt követelik, hogy hozza nyilvánosságra minden cégnek a nevét, amely százezer dollárnál többet harácsol azáltal, hogy mindenre magas vámost vetettek és így az amerikai fogyasztókat szabadon lehet bizonyos iparikkal rabolni.

Köztudomású, hogy bizonyos árucikket a gyáraink sokkal olcsóbban adnak el külföldön, mint idehaza, bár azt itt csinálják s innen egy idegen országba szállítási és ott bevételi díjat kell fizetni.

A republikánus párt azonban így akart illetéktelen nagy profitot juttatni a gyáripárnak, mert a külföldi verseny ellen az a magas vámkokkal megvédte.

Mi nem vagyunk hívei annak, hogy "ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a te zsidódat" és nem árul el más szellemet ez a javaslat a demokráta részéről.

Ez esetben azonban egy ilyen vizsgálat és egy ilyen név sor éppen azt az üdvös célt szolgálja, amit a Vandenberg javaslat a szolgálja.

Lássuk tehát mindkét oldalról, hogy illetéktelenül kik szednek ki a nép zsebéből százazsereket, milliókat évente.

Lássuk azoknak a neveit, akiknek a listájára Vandenberg szenátor kíváncsi, akik az AAA bónusz checkjéből

olyan zsiros összegeket zsebeltek.

De lássuk azoknak a listáját is, akik súlyos vámkedvezményeket élveztek és ezen a révén rabolták hosszú éveken át az amerikai fogyasztót.

Mert a fogyasztónak igazán mindegy, hogy az élelemre vett fogyasztási adóból az AAA kedvezenceit fizették, vagy az iparcikkre vetett fogyasztási adóból (védvámokból) a cipőgyáros harácsol milliókat magának.

Egyforma erkölcselenség volt mindkettő és jó lesz az érem mindkét piszkos oldalát megnézni a szavazó polgárnak.

KI AZ ELLENSÉG

Mikor a munkásság ellenfeleiről és ellenségeiről beszélünk, elsősorban gondolunk természetesen a tőkére. A nagytőkére, az iparbárokra, a pénzfejedelmekre s nagyon ritkán jut eszünkbe az ezeknél sokkal veszedelmesebb ellenség a kistőkés.

A nagytőkével meg lehetne alkudni s miután azok kevesen vannak, azokkal el is bírnának a munkások.

Az igazi szerencsétlenség azonban a kistőkés.

A fiók-milliomos, aki haterzer dollár birtokában arról álmodozik, hogy örökségbe milliókat fog hagyni a fiának.

Ilyen kis tőkés természetesen nagyon sok van az országban, ilyen a kiskereskedők és kisiparosok nagyrésze s maga a munkássztyál is erősen van képviselve ebben a csoportban.

Ezek a kis fiók-tőkésék sokkal konzervatívabbak, sokkal engesztelhetetlenebbek, mint a nagytőkésék, akik értelmesebbek lévén, néha hajlandók a szükség szerint alkudni.

Hogy ezeknek milyen az erkölcsük, azt egy Grand Rapids, Mich. farmer esete mutatta a múlt héten.

Roger Skutt tartozott az adóval, és hivatkozva a városi tanács egy rendeletére le akarta azt dolgozni.

A depresszió legsúlyosabb idejében ugyanis a városi tanács elrendelte, hogy aki végképpen képtelen adókat fizetni, az elmehezt városi munkára, ahol óránként 38 és háromnegyed centért lehetett dolgozni s ahol hetenként \$18.50-et lehetett az adóból kvittelni.

Mr. Skutt így akarta az adóhátralékát letörleszteni, bejelentette hát, hogy élni fog a kedvezményével és elmege dolgozni.

A munkába azonban maga helyett mást küldött.

Es annak a "más"-nak nem \$18.50-et, hanem csak 9 dollárt fizetett hetenként.

Vagyis fogadott magának egy munkást, akinek a munkáján száz percentnél többet keresett s így élt vissza a városi törvénnyel.

A tanács nem egyezett a dolgba, Skutt ur azonban ragaszkodott az ötletéhez és meg-

A MULT HÉT LEGÉRDEKESEBB

ujságjáról nagyon keveset írtak az amerikai lapok, mert annak sem örülni nem tudtak, sem nagy nyilvánosságot adni nem kívántak.

A U. S. Chamber of Commerce (U. S. Kereskedelmi Kamara), a tőkéseknek ez a leg-hatalmasabb egyesülete gyűlést tartott Washingtonban a múlt héten és a gyűlés — hallgatólag — elismerte, hogy Roosevelt további négy évre elnöke marad az országnak.

Míg az utolsó két gyűlésen a hatalmas társaság szemtelenül újjat húzott az ország fejével s nyilvánosan szállt szembe az egész új deallel, ezen a mostani konvencióban hangfogóval beszéltek.

S míg magánbeszélgetésben elismerte mindenki, aki jelen volt, hogy céltalan lenne az elnök ellen a reménytelen küzdelmet felvenni és folytatni, a nyilvános gyűlésen is erősen békülékeny hangot hallattak.

Mint ahogy pedig a nagytőke kitűnően értesülve van róla, hogy mi történik ebben az országban, bátran megállapíthatjuk, hogy a Roosevelt győzelmére az ellenségei is számíthatnak.

EZ NEM GATOLTA MEG

a tőkéseket, hogy legalább az új adótervek ellen ki ne keljenek és be ne jósolják, hogy a nagy profittal dolgozó részvénytársaságok súlyosabb megadóztatása katasztrófát hoz a nemzetre.

Ezenkívül aztán csak arról beszéltek, hogy miként lehetne véget vetni a munkátlan-ságnak, vagyis értésére adták az elnöknek, hogy new yorki beszédében foglalt kívánságait "mérlegeli" a nagytőke.

Érthető, hogy a republikánus ellenzék nem sok örömet talált ebben a gyűlésben és megért-hetjük azt is, hogy Amerika nagy lapjai miért hallgatnak szomorúan erről az ujságról. Tavaly és tavaly előtt, mikor az elnököt és adminisztrációját a C. C. gyűlésen olyan vehemensen támadták, oldalakat találtunk a támadásokról a lapokban. Ma alig vette észre az ember, hogy a nagybefolyású és hatalmas egyesület konvenciója együtt volt.

A KONGRESSZUSBAN NAGYOBB

szenzációk szintén nem estek és éppen az a baj, hogy amik estek, azokból sem csináltak szenzációt az ujságok.

Megszavazták a navy-billt, amelynél nagyobb ilyen költségvetésünk még nem volt bekezdésben s a polgárságnak nem adtak rá alkalmat, hogy a fegyverkezésnek erről az egészszégtelen fokozásáról elég-et tárgyaljon.

Mindenki belátja, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben tagadta az adó kifizetését azon a címen, hogy ő hajlandó bizonyos mennyiségű napszám-munkát adni a városnak cserébe.

A bíróság másként döntött és Mr. Skutt vagy fizet, ha tud fizetni, vagy ezentul a saját becses kezeivel fog a városnál dolgozni.

A kistőkés tipikus falánksága nyilatkozott meg ebben az esetben, amikor a tőkés minden befektetés nélkül, a leg-szemérmetlenebbül, száz percentnél többet akar keresni a munkása munkáján s aki annyira küzdött ezért a "jogáért" hogy a bíróságnál kellett el-lene védelmet keresni.

az ország biztonságáról megfelelően gondoskodni kell, de azt egyáltalán nem érte a józan ember, hogy mért van szüksége a százmilliók ilyen pazar befektetéseire, amelyek — miután azok hadihajókra kel-lenek — újabb százmillió költségeket jelentenek majd éven-ként.

Érdekes és szomorú, hogy a navy csoporttal párhuzamosan a hadsereg katonatisztjei (majdnem azt írtuk, érdekelt-ségei) hasonló emelésre ké-szülnek és olyan tervek lógnak a levegőben, amelyek végvesze-delembe sodorhatják ezt az országot.

NINCS SZÓ KEVESEBBRŐL,

minthogy egy milliós reserve hadsereget akarnak csinálni, még pedig olyan formán, hogy néhány havi, mondjuk hat ha-vi kiképzésre évente több száz-ezer embert fognak sorozni.

Természetesen ezidőszert meg csak zsoldos hadsereg-gel gondolnak, de látni lehet, hogy ez az ut pontosan a militariz-mushoz vezet bennünket és ha így megy, akkor pár év múlva esetleg itt is soroznak.

Még sajnálatosabb a dolog-ban, hogy akik a terveket elő-készítik, azok regrutákért egyenesen a CCC campek felé pislognak, vagyis igazolják a radikálisok azt a vádját, — ami akkor nem volt igaz s ami ma sem igaz, — hogy a kor-mány ezeket a táborokat kato-na táboroknak tervezte.

Ezek a katonasorozási ötle-tek még csak csirában létez-nek, s a kongresszusnak ezen az ülésén szóba nem jönnek, de azokat a ház katonai bi-zottságában — zárt ajtók mö-gött — már részletesen tár-gyalták.

MEGSZAVAZTÁK AZ ADÓJAVASLATOT

az alsóházban a múlt héten, ami azonban nem jelenti azt, hogy abból feltétlenül a jelen-legi formájában törvény lesz.

A ház nagy többsége a vá-lasztásokra való tekintettel mostanában egységes és a kor-mány bármily javaslatát ke-resztül tudja hajszolni.

Jogos volt a republikánus el-lenzéknek az a panasza, hogy a szájkosarat nagyon erősen alkalmazták és nem engedték meg, hogy szóhoz jusson a kri-tikával az ellenzék.

Most a javaslat a szenátus bizottsága előtt van és a ra-gadozó tőkés osztály minden befolyását ott érvényesítik, hogy a kormány javaslatát még jobban megcsönkítsák, mint ahogy azt a házban már megtették.

A pénzügyminiszter kijelen-tette, hogy a javaslatból már az alsóházban annyit lenyir-báltak, hogy elegendő adóbe-vétel nem lesz belőle, de vá-lószínű mégis, hogy a szenátus ezen a téren még tovább megy.

A KONGRESSZUSI VIZSGÁLATOK

nyilvános kihallgatásai két helyen folytak a múlt héten, de csak az egyikkel voltak hajlandók foglalkozni az ujságok.

A Townsend mozgalom ki-hallgatásait most már szétvit-ték mindenfelé az országban és az utazó bizottságok takti-kája mindenütt egyforma.

Kimutatják, hogy a mozga-lom feje és hadsegédei abból nagy anyagi előnyöket szerez-tek s hogy voltaképpen ez volt a mozgalom főcélja.

A másik kihallgatás is nyil-vános, de arról keveset látunk

a lapokban, bár épületes és ta-nulmányos dolgokat hallhatnánk belőle.

A telefon-truszt hatalmas császárságát próbálják részreire boncolni és amerre nyulnak, mindenféle illetéktelen profit-ra, a közönség illetéktelen ki-zsákmányolására találnak.

A múlt héten érdekes apró-ságot hoztak nyilvánosságra a telefon-truszt nyugdíj-rendsze-réről, amiről Clark szenátor annyit szavalt, mikor a Social Securities Act et, a társadalmi törvények javaslatát minden áron el akarta gáncsolni.

ARRÓL BESZÉLT AKKOR

az ifjú szenátor és egyné-hány cimborája, hogy a nagy magánvállalatoknak kitűnő nyugdíjrendszerük van, ami tönkre megy, ha általános agg-kori nyugdíj-intézkedéseket csinálnak.

Érdemes csupán azért meg-említeni, hogy a múlt heti ki-hallgatások során mit talált a legnagyobb vállalatnál a bi-zottság. A kétszázezer dollár fizetéssel működő Gifford el-nök urnak például joga van évi hatvanezer dolláros élet-fogytiglan tartó nyugdíjjal akár azonnal nyugalmába vo-lunni. De a hatalmas vállalat 4959 nyugdíjas szolgálja közt az átlagos nyugdíj csak 36 dollár havonta és ez is csak azért ilyen magas, mert néhány volt főtisztviselő 903 dollár nyugdí-ját élvez havonta.

Érdekes azt is megnézni, hogy milyen sok esélye van egy munkásnak a vállalatnál a nyugdíjra. Tizenöt év alatt a vállalat elbocsátott egy mil-lió és kétszázhetven ezer em-bert a munkából és ez alatt a 15 év alatt 5583 ember került minden ezerből. S mivel a tár-saság "szabályai" szerint a 65 éves embereket nyugdíjazták, a bizottság megállapította, hogy voltak munkások, akiket tiz-tizenkét nappal előbb tet-tek le a munkából, mint amik-or a "nyugdíjra" joguk volt. Jellemző az ország sajtójára, hogy erről a fontos kihallga-tásról alig írnak hat sort na-ponta.

A POLITIKÁBAN MOST

már minden napnak meg-van a maga ujságja. A két pártban s különösen a repub-likánus pártban már nem a jelöltől, hanem a platformról vitáznak.

Annyit beszélnek a plat-formról és annyit írnak arról az ujságok, mintha érdemes lenne az ügyön igazán vi-táznai.

Nincs az ég alatt olyasmi, amit a két párt akármelyike nem venne a programba, hogy ha tudnák, hogy az biztosítja a számukra a győzelmet.

Akár az egyik, akár a másik párt szívesen megígérné akár a teljes vagyonelosztást és kom-munizmust, akár a rabszolgá-ság visszaállítását, ha ugy-éreznek, hogy biztosak lenné-ne benne, hogy ilyen plat-form elhozza nekik a győzel-met.

Es éppen úgy nem tartanak be ezeket az ígéreteket, mint ahogy azokat nem fogják be-tartani, amiket majd ténylege-sen meg fognak a párt plat-formjában ígérni.

A JELÖLTEK KÖZT SEM

azt keresik, akinek a szemé-lye és programja fog a legjob-ban megfelelni a választók igényeinek, hanem azt, aki — a választási kasszával együtt — valószínűbben biztosítja a párt számára a győzelmet.

A múlt héten Massachusets-ban az előválasztáson sok re-publikánus szavazó írta fel a Landon nevét a listára, kezd-ték kialakulni az a vélemény, hogy a republikánus jelölt most már biztosan Landon lesz.

A demokráta ezt nem bán-nák, mert azt hiszik, hogy Landonnal aránylag könnyen tudnának végezni.

Ezen a héten három állam-ban, Californiában, Maryland-ben és South Dakotában lesz előválasztás. Californiában az fog eldűlni, hogy Hoover vagy Hearst erősebbek-e abban az ál-lamban, amely mindkettőnek a hazája. Hoover azt akarja, hogy a delegátusok szabad kéz-zel menjenek Clevelandba, Hearst azt, hogy a polgárság utasítsa őket a Landon támo-gatására.

Marylandben megválnak, hogy mennyi az igazi ellenzék a demokráta pártban Roosevelt-nek, mert ami ellenzék van a pártjában, az legerősebb abban az államban.

A DEMOKRATA PÁRT SOKAT

tanult a multból és minden-jel azt mutatja, hogy az egy-szer egységesen mennek a csa-tába.

Az illinoisi szakadást elke-rülték s a párt masinériája be-hódolt Hornernak, aki az elő-választásokon Chicagot olyan borzalmasan megverte.

Ohio-ban Davey ellen komoly-jelölt nincs többé és kétségtel-len, hogy az előválasztásokon olyan többséget kap, amilyen-ről ezelőtt két hónappal ő ma-ga sem mert volna álmodni.

Ma már az is bizonyosnak látszik, hogy Al Smith a híres "walk"-ot egyedül fogja sétál-ni, de az is lehet, hogy nem is megy el a demokráta konven-cióra, ahol nem vár rá semmi-féle dicsőség.

Természetesen a demokráta pártjának most már nem is az elnök megválasztásával lesz igazi küzdelme, mert a jelen-legi jelek szerint az nem két-séges, hanem az a kérdés, hogy a kongresszusban melyik párt-nak lesz többsége.

A NAGYTŐKE ÉS VELE

a republikánus párt mindent el fognak követni, hogy az egyes kongresszusi Kérületek-ben a saját jelöltjeiket választassák meg és majdnem bizo-

nyos, hogy Rooseveltnek a kö-vetkező kongresszusban nem lesz ilyen nagy többsége.

Gondoskodás történik arról is, hogy ahol lehet, az ugyneve-zett "Old South"-on s különö-sen Virginiában és Maryland-ben olyan konzervatív de-mokratákat válasszanak a sze-nátusba és a kongresszusba, akik ellenségei az új dealnek.

Roosevelt tehát egy ujra-választással talán nem sokat nyer, mert ha nem kap biztos kongresszusi többséget, akkor egyénileg jobban járna, ha el-vesztené ő maga is a küzdel-met.

Vereség esetén számíthatna rá, hogy feje marad a pártjá-nak és esetleg négy év után visszahívhatják az elnöki szé-k-be, de ha egy kongresszusi többség nélkül kormányoz négy évig, akkor tehetetlen lesz és a négy év eredményte-lensége teljesen megőrli.

A MUNKA FRONTJÁN MA

csak politikai események van-nak s a munkászervek csak a politikával törődnek.

Green, az American Labor Federation elnöke figyelmeztet-te a szervezett munkásokat, hogy testületileg ne politizál-janak, mert idáig a Federation minden ilyen kísérlete ered-ménytelenül végződött.

Hogy a Federation elnöke milyen népszerű, azt nyomban megmutatták a múlt heti kon-venciók, amelyek foglalkoztak ezzel a kérdéssel.

A wisconsini Federation után a Pennsylvania Federation of Labor határozta el egyhangu lelkesedéssel, hogy beleveti ma-gát teljes erejével a választási küzdelmekbe és mindent elkö-vet, hogy Roosevelt és Earle többséget kapjanak abban az államban.

A harisnya-munkások orszá-gos konvencióján szintén ez történt és követték a példát az automobil munkások.

VALÓSZÍNÜLEG IGY

határoznak ezen a héten az acélmunkások, akiknek ugyan-csak a héten kell elhatározni, hogy elfogadják-e a Lewis bi-zottság fél millió dollárját, hogy aztán azon a pénzen ipa-ri szervezetet csináljanak a je-lenlegi verszégny, százalmas kis graft-szervezet helyébe.

Ha a konvenció első napjai

(Folytatás az 5-ik oldalon)

PEDLOW KAPITÁNY TAVASZI SZERETETCSOMAG

szállítmánya JUNIUS HÓ 3-ÁN Indul 6 napos express hajóval

20 FONTOS

— HUSZ FONTON FELÜL MINDEN FONT 10 CENT —

Csakis Magyarországra küldhetők szeretetcsomagok. — Az Oroszban semmiféle más összeg szállításért kollektíván nem lesz.

Minden csomag 25 dollárva van biztosítva teljes elvesztés és HABORUS VESZÉLY esetére.

60 fontnál nehezebb csomagot ne küldjön. A csomagok tartalma vegyesen elismert (de egyfelől nem sok) tiszta hasznú és kevés új ruhame-letet, NEM SZABAD küldeni: Dohány, só, gyufát, öngyújtót, szepítő-zerkeket, luxuscikkeket, selyem és rőtősszart yardzámra, bőrt, prémét, dísztagyakat, vagy olyan csomagot, ami csupán elismert tartalmaz. A csomagot erős szálba kell varrni, és az itteni címzés mintá szerint tintával vagy tintacseruzával meg-címezni és vastag kötéllal átkötni. Ha az ön lakhelyén van gyűjtőállomás, a csomagot a szállítási díjjal átvesszük csomagot, a szállítási díjat a New York-i forrástól küldeni. Ugyanakkor címetre levélben beküldendő a csomag szállítási díja is csak, Money Order vagy készpénzben (az utóbbit ajánlott levélben).

A feladó címe:

Óhazai cím:

Capt. J. G. Pedlow

1220—2nd Ave. New York, N.Y.

A Pedlow-iroda kívánata szívesen megküldi bárkinek a részletes tudnivalókat

A PEDLOW AKCIÓ PENZKÜLDÉSI OSZTÁLYA

utján küldhet pengőt vagy dollárt is az óházba jutányos áron.

Kérjen díjazását!

A new yorki forrástól cím: Capt. James G. Pedlow 1220 SECOND AVE. NEW YORK CITY

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

nem csálnak, a pénz is, az ajánlatot is, a Rooseveltt támogatására vonatkozó indítványt is el fogják fogadni és azzal új korszak nyílik a vasmunkások történetében.

Miután a Federation konvenciója a nehéz ipar munkásainak a beszervezését többször megígérte, de be soha nem tartotta, most talán egységes ipari szervezetet próbálnak csinálni s annak a kiépítése — különösen egy fél millió dolláros hadikölcsönnel — könnyebb lesz.

Nemcsak a nehéz ipar munkásai közt éri akkor a Green adminisztrációt vereség, mert ezekben a napokban mérik azt ki az autómunkások is a számára.

AZ AUTOMOBIL MUNKÁSOK

első komoly konvenciója mindazokat ki fogja emelni a helyükből, akiket Green ültetett tavaly a tisztviselői székekbe.

Az sem lehetetlen, hogy a konvenció folyamán két kisebb független szervezet csatlakozik hozzájuk.

Érdekes, hogy az autómunkások konvenciójának első ban kettő Coughlin is váratlan és hivatalos vendég volt, aki nagy ipari szervezet kiépítését ajánlotta az iparnak.

Az autómunkások még nem fejezték el, hogy Coughlin — akinek a Fisherek a legnagyobb patrónusai — tavaly Labor Day napján azt ajánlotta, hogy emeltesse fel a kocsik árát a gyárakkal s az előkei vendégeit nem valami zajos ünnepléssel fogadták.

A híres rádió papvezér úgy látszik minden áron tömeget keres magának, mult heti szereplése után azonban azt kell hinnünk, hogy az autóipar munkásai közt az megtalálni nem fogja.

AZ ÜZLETI VISZONYOKRA

sötét és kellemetlen felhőt borított a mult héten a nagy tőzsde-krach, amely teljesen váratlanul szakadt az ország-ra és amelynek okáról nagy vita folyik a lapokban.

A tőzsdén az értékek hanyatlomlok buktak s bár a depresszióban megszoktuk már, hogy a tőzsde menete nincs tulságos nagy befolyással a gazdasági életre, ez a nagyarányú veszteség mégis idegessé tett mindenkit.

Míthogy a tőzsde-krach Rooseveltt elnök new yorki beszédét közvetlenül követte, az az általános felfogás, hogy azt a nagytőke szándékosan okozta.

A tőkés osztály viszont azzal védekezik, hogy az európai bizonytalanság, a francia frank várható leértékelése és a francia meg lengyel pénzügyi pánik okozták az újabb összeomlást.

Bármilyen volt a krach oka, anynyí bizonyos, hogy a spekulációt ismét tulfeszítették a kormány, valamint a Federal Reserve Board igazgatósága több ízben figyelmeztette is erre az országot.

EGYEBEK BEN NEM ÉSZLELNI

nagy változásokat s bár az ipari üzemek felől inkább jó, mint kedvezőtlen híreket közölhetünk, az általános viszonyokat még sem lehet jóknak neveznünk.

A munkátlanság a kormány-statisztika szerint mindössze két százalékkal csökkent ez évben s bár a farmok fel fognak szivni pár százezer em-

bert a következő hónapokban, azzal szemben bizonyos iparágakban az üzem csöndesebb lesz, a helyzet tehát ezen a téren nem fog lényegesen változni.

A nehéz iparban változatlanul körülbelül hatvan százalékos üzemmel dolgoznak s azt hiszik, hogy ezt a nyárra is megtartják, hacsak az épületipar fellendülése azt még emelni nem fogja.

AZ AUTÓ IPARBAN ISMÉT

nagy a termelés, de az ipar mindkét végéről veszedelmes jelek mutatkoznak.

A nehéz iparból jelentik, hogy az automobil-gyárak rendelései csökkennek s bár a csökkenés még nem nagy, attól félnék, hogy a következő hetekben a rendelések esetleg teljesen megszűnnek.

Az autó-alkatrész gyárak egy része már szintén megcsökkent üzemmel dolgoztat, bár munkásokat nem tettek le idáig.

Az ipar másik végéről, az ügynökségektől azt jelentik, hogy lenne piac új kocsira, de képtelenek a cserébe kínált használt autótakat bevenni, mert sem helyük nincs az ócska kocsik számára, sem pénzük nincs, hogy azokba újabb összegeket fektessenek. Az ipar minden reménye az, hogy a jövő hónapban esedékes bónusz-kifizetés sok használt kocsit vesz majd le a piacról.

A KÖNNYŰ IPARBAN

csak közepes üzemmel dolgoznak s a ruhaiparban erősen érzik, hogy nem volt tavasz az országban.

A tavaszi portéka nagy része ott van a boltokban és a kereskedők egy része nem mer, a másik része nem tud nagyobb nyári bevásárlásokat eszközölni, mert a pénzük a megmaradt tavaszi portékában fekszik.

Az élelmiszer üzletek ez egyszer, csudára, csökkenő árakat és ennek arányában némileg emelkedő forgalmat mutatnak. Az árak csökkenését még mindig a keresetnélküliség okozza, az emelkedő fogyasztás pedig olyan lényegtelen, hogy talán csak a lakosság emelkedő számát érezzük meg benne.

A FARMEREK NEM JÓ

kikátásokkal indulnak a tavasznak. A buzafarmerek közül Texas, Oklahoma, Kansas és Nebraska farmerjainak a téli buzája majdnem semmire ment, de ennek dacára a buza árak estek a világpiacra, tehát nálunk is a héten.

Hasonló tendencia mutatkozik a tejtermékek piacán is, mert a vajfogyasztás egészségtelenül alacsony s mert a buza alól kivont föld nagy részére tavaly lucernát és más takarmányt vetettek.

A gyapot hirtelen és lényeges áresésén a termelők nem nagyon busulnak, mert a mult heti esőzések, amelyek az esést okozták, jó termést ígérnek.

AZ ALVILÁGNAK ISMÉT

meg voltak a maga szenzációi a mult héten.

A hírhedt Wendell ügyben most már nemcsak letartóztatások, de vallomások is voltak és az ügyészség azt ígéri, hogy a Hauptman ügynek erre a fázisára nemsokára világot tudnak deríteni.

A közönségnek minden esetre joga van megtudni, hogy kik álltak mesterségesen Hauptman kivégzésének az útjába s

kik jöttek elő egy nemzet elbolondítására a Wendell-féle mesével.

Általános meglepődést keltett a mult héten, hogy az ország egyes számu közellenségét a szövetségi titkos rendőrség elfogta.

Természetesen minden erélyes és eredményes üldözés dacára a bűnkrónika egyre nagyobb s bankrablások voltak fölös számban a mult héten is.

ETHIOPIA ÖSSZEOMLÁSA

volt a legnagyobb eseménye a mult hétnek, mert a távoli afrikai állam megszűnése beláthatatlan következményeket hozhat magával.

Anélkül, hogy a távoli következményekre gondolnánk, meg kell állapítanunk, hogy az utolsó független afrikai néger állam megszűnése egyezsmint véget vetett a Nemzetek Ligája nevű nagy hazugságnak s azt többé feltámasztani nem tudják.

A kis államoknak többé hiába mondják, hogy "kollektív" védelemben részesülnek a Ligában, mert hiszen Ethiopia tagja volt a Ligának és a népek szövetsége nem tudta és nem merre meggátolni, hogy egy nálánál nagyobb hatalom, a Liga egy másik tagja fel-falja.

Ezek után rendezhetnek gyűléseket Svájcban és tovább is megpróbálhatják a hatalmak, hogy önmagukat bluffolják, de sem a kisebb államokat, sem a saját népeiket bluffolni nem fogják.

SULYOS VERESÉGET

jelent Abyssinia összeomlása Anglia számára s most már teljesen mindegy, hogy a Liga május 11-iki gyűlésén fog-e további tüntetéseket kérni az angol kormány Olaszország részére.

Ha kér további szankciókat, azt nem fogja megkapni, ha nem kér, akkor beismeri az angol kormány is, hogy a védtelen kis államokat rábázzák a sorsukra.

Anglia kormánya most már csak egyféle védelmet ígérhet, hogy a Suez csatornát az olasz hajók elől elzárja, ezt azonban nem fogják megtenni. Azért nem, mert a Suez csatorna elzárása egyéni akció lenne Anglia részéről és az vagy rögtöni, vagy közeli háborút hozna biztosan magával.

Most még csak az a kérdés, hogy Olaszország diktátora megmarad-e előbbi ígérete mellett, hogy az angol érdekeket nem bántja, vagy Anglián meg fogja magát bosszulni.

AZ ANGOL PRESZTIZS

nagy vereségét meg fogják érezni nemcsak Európában, hanem az egész világon s Anglia színes alattvalóinak milliói nem fogják elfelejteni, hogy a hatalmas brit birodalom képtelen volt szembe szállni Olaszországgal.

Magában Olaszországban természetesen öröm van, ez azonban szintén nem tart majd sokáig.

Részben azért, mert az elfoglalt terület lecsendesítése hosszú és véres munkát és továbbbi súlyos áldozatokat igényel, részben azért, mert a háború kitérőit azonnal kell fizetni, míg a zsákmány hasznát legfeljebb évtizedek múlva lehet élvezni.

Ha Olaszország Ethiopiat birtokába is veszi, zsákmányt azonban nem talál s nagy befektetésekre és hosszú időre lesz szüksége, hogy az új gyarmat előnyeit megkapja.

FRANCIAORSZÁGBAN

a választások döntőek nem voltak s ezért most vasárnap az ország legnagyobb részében pótválasztások lesznek.

Már a mult héten biztos volt, hogy a radikális elemek jutnak többséghez, ami nem kis nyugtalanságot idézett fel ugy Franciaországban, mint az egész világon.

A radikálisak kormánya a frank értékét valószínűleg le-vágja, az arany tehát fokozottabb mennyiségben menekült a mult héten Párisból.

Azt is biztosra veszik, hogy a radikális kormánya még szorosabb barátságot keres a Sov-jettel, vagyis még élesebben szembe helyezkedik Hitlerékkel, ami viszont a német-angol közlekedést jelenti.

A nyugtalanság fő-oka azonban mégis az, hogy a különböző radikális csoportok rendszeren nehezen tudnak egymással megférni s így attól tartanak, hogy állandó lesz a kormányválság Franciaországban.

MÉG NEM TUDNI BIZTOSAN,

hogy mennyiben rendült meg Schacht pénzügyi diktátor állása Németországban, de bizonyos, hogy a mult héten megnyirbálták a hatalmát.

Míthogy ez a német bankár talán az egyetlen ember, aki kis részben még bírja a külföld bizalmát, a Schacht bukása azt jelentené, hogy a külföld gazdaságilag még jobban izolálná magát Németországtól.

Semleges ujságírók azt jelentik, hogy a helyzet a német birodalomban egyre elviselhetlenebb és a radikálisabb názik azt követelik, hogy a német márka értékét ismét le-vágják.

Ez az eshetőség semmivel nem járult hozzá, hogy a mult hetek pénzügyi nyugtalanságát a világ tőzsdéi csökkentse.

ÚJABB PUCCSOT VÁR

Austriában mindenki, ahol a kancellár és az alkancellár most már nyíltan ellenségeskednek egymással.

Egyik sem elég erős ahhoz, hogy a másik nélkül tartsa a kormányt a kezében és mindenki azt hiszi, hogy a helyzet a közeli hetekben kirobban.

A pár hét előtt kipattant nagy pénzügyi botrányok kompromitáltak mindenkit és Austria népe kétségbeesetten tapasztalja, hogy a diktatúrak alatt a korrupció elől nem lehet menekülni, mert azoknak a hírért a diktátorok elfojtják. Austria sorsára nézve az is nagy befolyással bír majd, hogy Anglia és Olaszország mennyiben tudnak az afrikai zsákmányon megegyezni egymással.

NÉGY HÉTEN BELÜL

nagy fontosságu tanácskozásokat remélnék Európában, amelyek talán nem fognak revízióhoz vezetni bennünket, de amelyek feltétlenül az első kísérletek lesznek a revízióra.

Ma már az ántánt hatalmak népei is komoly formában tárgyalják, hogy Németország gyarmat-igényeit ki kell elégíteni valamilyen formában, Lord Rothermere pedig biztosra ígéri, hogy a legyőzött nemzetek kisebbségei és így Magyarország is, igazságot és revíziót kap a közeli időkben.

Bizonyos, hogy a Liga halálával — amely a győztes hatalmak alakulata volt, — új deal jön a világra, csak az a kérdés, hogy az milyen gyorsan történik.

A BALKÁN SZÖVETSÉG

amelynek Románia, Görögország, Jugoslavia és Törökország a tagjai, állítólag közel van a felrobbanáshoz.

Török- és Görögországnak

egyáltalán nem tetszik, hogy a szövetség bizonyos közép-európai kérdésben állást akar foglalni s amilyen arányban Anglia és Franciaország távoznak egymástól, olyan arányban verődik az ék a Balkán szövetségbe is. A jugoszláv és román kormányok francia vazallátus alatt vannak, míg a másik két partner jelenleg az angol érdekszférához tartozik.

EURÓPASZERTE MEGNYUGVÁST

keltett a magyar kormánynak a horogkereszt alakulatok ellen való erélyes eljárása, mert a Gömbös kormányt azzal gyanúsították egy-két év óta, hogy titokban szívesen veszi Magyarországon a nazi mozgalmat.

A másik szélsőség, a kommunizmus ellen mindig erélyes kézzel jártak el a forradalmak likvidálása óta a magyar kormányok, de eddig a nazik ellen nem léptek fel kellő eréllyel s ez adott okot arra, hogy a kormányt titkos szimpátiával gyanúsíthassák.

LATIN AMERIKÁBAN TALÁN

sokkal komolyabban készülnek a Rooseveltt által összehívott panamerikai gyűlésre, mint amilyenek azt a mi kormányunk tervezte.

A latin államok sajtója arról ír, hogy ez a tanácskozás talán egész új korszakot nyit az amerikai kontinens történetében s több államban egyenesen egy amerikai népliga szervezését sürgetik.

Az Egyesült Államok népe természetesen nagyon örülne, ha minél szorosabb viszonyba juthatna a latin nemzetekkel, de tulságos messze nem akarnak elmenni s holmi szövetségekről nem is akarnak beszélni.

A mult héten a latin államok különös örömmel tárgyalták a kormánynak a szenátus előtt

fekvő javaslatát, hogy Puerto Rico-nak kínálja fel az Egyesült Államok népe a teljes függetlenséget s akármi lesz a javaslat sorsa, a jelenlegi helyzetben az kiválóan értékes politikai gesztus volt az elnök részéről.

JÓ GYENGE DOHÁNY
pipára vagy bagóra 5 font 75c.
vagy 10 font \$1.25. ingyen cserépipa.
UNITED FARMERS
Box 398. Mayfield, Ky.

CHEST COLDS

Rub on Musterole. Used by millions for 25 years. NOT just a salve, but a "counter-irritant." All druggists. Three strengths!

MUSTEROLE
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER
25¢ - 50¢ - 75¢

SZEMÉLYES TÁRSASUTAZÁS MAGYARORSZÁGBA

SZEMÉLYESEN VEZETVE BUDAPESTIG

Indulás New Yorkból július 11-én, a

GEORGIC

gyönyörű modern gőzösön

New Yorktól Budapestig és vissza

Havren át

csak **\$203** (adó külön)

Amerikai polgároknak magyar vízum nem kell

Ünnepélyes fogadtatások utközben Párisban és Budapesten

a VERHOVAY SEGÉLY ÉGYLET fővédnöksége alatt

A MAGYAROK VILÁKGONGRESSZUSA és az AMERIKAI MAGYAR NÉPSZAVA MÁSODIK GENERÁCIÓS TÁRSASUTAZÁSA.

Jelentkezzék azonnal ügynökénél

CUNARD WHITE STAR LINE

25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
1243 WASHINGTON BLVD., DETROIT, MICH.

Tovább nem várhat,

ha azt akarja, hogy a gyermeke a nagy Verhovay díjat megnyerje és az Egylet vendégeként Magyarországot a nyáron meglássa.

Biztosan szereti

Ön a gyermekét, ha meg szereti, akkor intézkedjék, hogy ezt a nagy örömet megszerezze a számára. Fogjon munkához azonnal, irassa be a gyermekét a versenybe és segítsen neki, hogy naponta egy új Verhovay tagot szerezzen.

Büszke lesz a gyermeke

a magyar nemzetségre örökre, ha a mi szülőföldünket, a mi Budapestünket, a mi Hortobágyunkat, a mi magyar falvainkat meglátja. Akkor meg tudja mondani amerikai barátainak, hogy mi Magyarország és mi az a magyar faj.

Jó társaságban lesz

az Ön gyermeke is, meg mindazok a fiatalok, akik a Verhovay Segély Egyletbe beállnak. Az egyletben nemcsak modern biztosítást kapnak, tökéletes biztonság mellett, alacsony árban, hanem igazi, értékes barátokat is szereznek maguknak, ami fontos az életben. Ez az oka, hogy

Tódul az ifjuság színe-java a Verhovay Segélyegyletbe,

hogy az ifjuság számára felállított angol nyelvű osztályaink egymásután alakulnak és tüneményes gyorsasággal gyarapodnak taglétszámban. Jobb tanácsot Ön a gyermekének nem adhat, mint-hogy fiatal korában vegyen magának biztosítást és hogy keressen társaságot a Verhovay táborban.

Irassa be ma

a gyermekét az egyletbe és ha csak teheti, irassa be a nagy versenybe

Felvilágosításért írjon erre a címre:

JOSEPH DARAGO
Chief Organizer

756 Sumner Street - Akron, Ohio

KÁROGA A VARJU

— Folytatás —

— Hogy mondhat illet? Hogy maga nem kell senkinek, meg hogy nem szép...

— Maga szerint talán szép vagyok? Lásza, maga nagyon kedves, szimpatikus ember, magával nagyon szívesen lennék jó barátságban. Hiszen jóformán először beszéltem magával és máris elmondom a családi titkokat, mert olyan jó, bizalomkeltő arca van. Da ha léhaságokat mond, és olyanokat beszél, amiket maga sem hisz, akkor vége van, mert magában sem fogok bízni.

— Én csak azt akartam mondani.

Lenke nagy kék szemével ránézett az előtte ülő fiúra. Csodálatos lágság volt a tekintetében. Valami megható lemondás, amely sehogy sem illett erre a fiatal arcra.

Egy pillanatilag hallgattak mind a ketten. A tü ide-ode cikázott a Lenke kezében. Gyönyörű, formás kis keze volt. Kissé rózsaszín, amilyen a melegkezu embereké szokott lenni. A nyakát az állával csodásan hajló finom vonal kötötte össze, a deréka pedig karcsu volt és izmos, mint egy fiatal marokszedő leánynak. És amint lejjebb siklott a Sándor tekintete, egy pillantást vetett a lábára is. Nyerges, pici, vékony bokájú lába volt és a szoknyája, — istenkém — följebb csuszott egy kicsit és csaknem térdig látni lehetett gyönyörű lábszárát. Sándor alig mert odanézni.

— Milyen szép keze van, — mondta magában, önmagának sem vallva be, hogy a lábát gondolja...

— Tegnap azt mondta, — kezdte aztán, — hogy akar tőlem valamit kérdezni.

— Igen, de már tárgytalan, mert ugysis tudom.

— Hadd tudjam én is.

— Tegnap azt mondta, hogy már régóta ismer bennünket látásból és szeretett volna velünk megismerkedni...

— Ez igaz is.

— Hát, lásza, azt akartam kérdezni... de érzem, hogy ez a kérdés izetlen.

— Kérdezze már; őszintén fogok felelni.

Merőn ránézett Sándorra és abbahagyta a himzést.

— Melyikünkkel akart megismerkedni? Máriával vagy velem?

Amint kimondta, már ismét a himzése fölé hajolt és szaporán kezdett öltögetni.

— Magával! — mondta Sándor. És a hangja tisztá volt, pedig ez az első vallo-más — mert hiszen ez már az volt — hazugság volt. De csak nem mondhatta meg

az igazat? Aztán meg is töltötte még, hogy valószínűbbé tegye.

— Hiszen tudtam, hogy Mária a Lajos menyasszonya. És csak nem hiszi rólam, hogy a legjobb barátom menyasszonyának...

Lenke még mindig csendesen ingatta a fejét, mint aki nem tud valamit elhinni.

— Lásza, — szölt, — mondtam, kár ilyesmit kérdezni.

A szoba tele volt Chopin érzelmes muzsikájával és a sárga ház dobogójánál egy szőke leány himezett valami teritőn. Fehér bluzában, aranyos hajával és rózsás arcával olyan volt, mint tavaszi hajnalon a fiatal nyírfán előlő napsugár.

Ó, milyen hamar elfelejtette Sándor Máriát, akiről lemondott a Lajos javára.

Az ajtó kinyílt és Máli néni benézett rajta.

— Lehet kávézni! — mondta szemrehányó hangon.

Lenke felállt és színes, apró selyemszalakat szedett le a szoknyájáról.

— Gyerünk, — mondta, — és ámentek Sándorral együtt az ebédlőbe. Ez volt a szoba, ahol Lajos a sündísznő-mesét felolvasta.

Varju Máli szigorúan mutatott neki helyet a baloldalon.

— Tessék, — szólott.

Az asztalon két nagy, fehér porcellán lábasban volt a tej, a kávé pedig egy vastag fehér porcellánkannában, amelynek papirossal volt bedugva a csőve. Friss vaj volt az asztalon és házi kenyér, meg friss, otthonsült kalács.

— Mi csak így szoktunk, — mondta az öregasszony. — Mi nem vagyunk divatos emberek. A zsurokon most — tudom — az a szokás, hogy apró asztalokon teának csufolt langyos vizet raknak az emberek elé, meg holmi száraz süteményt a fűszerestől, amibe beleveszi magát a petroleum-szag. De persze a fiatal urak ezt szeretik, mert divat. — Szólj már azoknak, Lenke, hogy jöjjenek, itt a kávé.

Lenke átszölt a másik szobába.

— Hogy szereti Timár ur? — kérdezte Varju Máli.

Lenke elvette a csészét Sándor elől.

— Majd én megcsinálom!

Azzal már tölteni is kezdte a kávé, a papirosdugót a másik kezében tartva. Sándor egy kissé tanácstalanul nézett körül... És ekkor, mikor már minden reményt feladott, meglátta az asztalon a tea-szűrőt.

— Szűrve kérem, — mondta most már bátran, mert már tudta, hogy nincs egyedül ezzel a szokásával. Kell a társa-

ságban egy rokonléleknek lenni, a szűrő legalább arra vallott.

És csakugyan! Varju Máli arca feldurult, csak egy pillanatra, mint szeles éjszakán a gyufalobbanás, úgy villant keresztül az arcán valami mosolygásféle.

— Szűrve issza? Timár ur sem szereti a pillét?

A jég engedni kezdett, az öregasszony már nem nézett rá olyan szigorúan, Lenke megszűrte a tejet és Sándor elé tolta a csészét.

— Tessék, maga agglegény-jelölt.

És ekkor történt a csoda. Lenkének a levegőben maradt a keze a tejmerő kanállal, Mária pedig csaknem belevágott a kezébe, amint éppen megszegte a kalácsot. Mert Varju Máli pártjára kelt Sándornak.

— Ugyan már miért volna agglegény-jelölt? Én is férjhez mentem, pedig leánykoromban is szűrtem a kávé... Nem is tudom anélkül meginni! — tette hozzá Sándorhoz fordulva. — Lenke, kináld a vajaskenyeret.

— Ebből a kalácsból egyél, Sándor, — mondta Lajos, mert illet még nem ettél. A nagyságos asszony maga süti a kalácsot, de olyan is, hogy a király is megehetné.

Varju Máli fanyar mosolygással mondta:

— Jó, jó! Igazán nem igénylem. Nekem ugy sem mondhatja meg, ha rossz is. Tudom én azt!

Lajos leforrázva hebegett valamit, de a néni jégpáncélját nem lehetett megoldasztani. Csak rázta a fejét és "nem ült föl a hízélgésnek", úgy, hogy Sándor nem is mert róla beszélni, de megevett három darabot, amit azonban Varju Máli megéfégedéssel figyelt meg az okuláré mögül.

Lajos Máriának friss pletykát mesélt el, valami közös ismerősükről. Varju Máli közbeszólt:

— Egy olyan magas, sovány, barna ember az, ugy-e? Ismerem!

— Magas, de szőke, — mondta Mária.

— Alig hinném, hogy ismeri a néni. A Horváthné unokahúgának az ura.

— Ismerem na! Hogyne ismerném! A nagyapjának Turon volt patikája. Hiszen a vásárosék révén rokon is. Lakatosnak hívják.

— Ez nem az, néni kérem! Ez a Horváthné unokahúgának az ura. Szebeninek hívják.

Varju Máli fejét rázta:

— Barna és Lakatosnak hívják. És

nem is az a felesége. A Hudicsek leányt vette el. Tudom.

— De néni kérem, ezt Szebeninek hívják! Tavaly kinn volt a feleségével Párisban.

Páris döntő érv volt. Végül Varju Máli megadta magát, de nem szívesen.

— Jó, jó! — mondta. — Ha nem az, hát nem az! Éppen úgy lehetne Lakatos is. Az se volna olyan nagy csoda! De én már semmit se tudok, mert öreg vagyok.

— Nem is olyan öreg, Máli néni, — mondta Lenke csöndesen.

— Nem? Ne félj, azért elég hamar meghalok...

— De édes jó néni!

— Jó, jó... Édes néni! Csak hagyjuk...

Pár percig kinos csend volt, amit Lajos tört meg. A kaláccsal való kudarcáról úgy látszik megfeledkezett, mert megint kedveskedni próbált.

— Melyik paszianszot méltóztatik rakni, nagyságos asszony?

— Hm! Persze én velem már csak erről lehet beszélni!

Varju Máli már csak egy hajszál választotta el tőle, hogy végleg megaprehendájon. De Lajos nem hagyta magát.

Bocsánatot kérek, én csak azért kérdezem, mert Sándor is szokott paszianszozni és szenvedélytel tanul új paszianszokat...

Sándornak torkán akadt a kalács és fülig elpirult. Soha életében nem volt pasziansz-kártya a kezében. Ugy megrémült, mintha azt mondták volna neki, hogy itt a vizsgáló bizottság, tegye le a tételes szigorlatot.

A néni nyájasan nézett rá a pápaszem fölött.

— És melyiket szokta rakni Timár ur?

Sándornak kiverte a halántékát a veríték. Valami homályos derengés támadt agyában és egy név csengett a fülében:

— A nagy Napoleon!

— Azt én is szoktam néha, — mondta Varju Máli elégedett arccal. — De ritkán jön ki.

Lajos sunyi mosolygással szólt közbe:

— De most kijött.

Felbátorodva a sikeren, tovább akart menni a barátkozásban.

— Nagyságos asszony, szokott gondolni valamit, amire feleletet vár a kártyától? — kérdezte.

A jégpáncél azonban nem engedett.

— Tudja, tisztelt Sívány ur, az már

aztán egészen az én dolgom. Hogy melyiket rakom, azt meg lehet nézni, de hogy mit gondolok, mit nem, az nem tartozik senkire.

Sándor sajnálta az előbbi jó hangulatot és vissza akart térni az elhagyott csapásba.

— Melyiket méltóztatik legszívesebben rakni?

— A tizenhármast. Ismeri Timár ur?

— Nem, azt nem ismerem, de nagyon halás.lennék, ha meg tetszene rá tanítani.

— Majd egyszer megmutatom.

A lányok egymásra néztek. Máli néni még sohasem volt ilyen nyájas idegen emberhez. Pedig csak az történt, hogy Máli néni megérezte Sándorban a családban felnőtt embernek az öreg kor iránt való tiszteletét, míg Lajosnak minden szava mögött gunyt sejtett, aminthogy Müller Juci fiától nem is várt semmi jót. Lajos idegen emberek között nőtt fel, Sándort azonban arra nevelték, hogy a bálokban a csunya lányokat táncoltatni kötelesség, a mamákat mulattatni pedig illendőség. Varju Máli kiérezte a hangjából a házi nevelést.

Mikor az uzsonnának vége volt, az öreg asszony előkereste a kártyát a ruhája zsebéből. Egy zsebkendő, egy csomó kulcs és egy kis spárgagombolyag társaságából szedte elő a kis fekete bőrtököket.

— Meg tesszik mutatni a tizenhármast? — kérdezte Sándor.

— Megmutatom, kedves öcsém, meg, — mondta és amikor Lenke leszedte az asztalról a terítőt, elkezdte kirakni a kártyáit.

Lajos és Mária visszamentek a nappali szobába, az ajtó nyitva maradt utánuk.

— Hát nézze, — kezdte az öreg, — ide rakok tizenhárom kártyát...

Lenke megállott az ajtóban és pár percig némán nézte Varju Málit és Sándort. Akkor aztán hangosan beszólt a másik szobába:

— Mária, mondd meg Síványnak, hogy hozzon nekem egy másik gavallért, mert ezt már Máli néni elhódította tőlem...

Varju Máli az első pillanatban mintha arra készült volna, hogy megharagszik, de a másikon már szokatlanul szeliden mosolyogva összecsapta a kártyát.

— Na, csak menjen, öcsém, maga is diskurálni... Öreg asszonynak való mulatság ez, nem ilyen deli fiatal embernek.

Azzal felnyalabolta a paklit, még egyszer rámosolygott Sándorra és kiment a szobából.

(Folytatjuk.)

Tuxedoban vagy frakkban szoktak vacsorázni mindnyájan.

Ragyogó fehér ingmellük vakító fénnel veri vissza a briliáns inggombok fényét és őket ismerik el a "felső négyszázak" tetejének.

Milliárdos, milliomos majdnem mindegyik és Al Smith boldogan cserélte fel a barna derbyt selyemből készült cilinder kalappal, mikor a társaságukba bevették.

A Du Pontokról, a Raskobokról, a Sloanokról beszélünk, akik bizonyára azt hiszik és azt vallják, hogy ők az első gentlemanjei ennek a hazának hacsak nem az egész világnak.

A munkást nem tartják sem gentlemannek, sem embernek, náluk az ember a százazekrénél kezdődik.

És mert pénzük van, mert urak, ők szabják meg, hogy mit jelent "gentlemannek" lenni.

Hát megszabták.

Megszabták és bemutatták, hogy az "uri emberek" urasága mennyit ér, hogy az uri gentlemanek tisztessége miképpen néz ki a hófehér ingmell alatt, amit az ember nem láthat.

A szenátus vizsgáló bizottsága előtt beismerték a mult héten, hogy a "Southern Con-

GENTLEMANEK

stitutional League" (a Déliek Alkotmányos Ligája) milyen eszközökkel küzd EGY NŐ ellen.

Ez a fék-liga voltaképpen nem egyéb, mint egy csomó élelmes ember társasága. A társaság politikai kalandorokból van összeverve, akik a gazdaság uraktól pénzt kaptak, hogy Roosevelt ellen az alkotmányt megvédjék.

Lássuk csak, hogy miképpen keltek a szent, a legszentebb alkotmány védelmére, amely tudvalevőleg a Du Pontok vállán nyugszik manapság.

Lefotografáltatták Mrs. Rooseveltet, mikor egy néger főiskolát megnézett és mikor két néger tanár tiszteletteljesen az autójához kísérté.

Es ezt a képet sokszorosították millió példányban, hogy a déli "white trash"-t azzal a Roosevelt család ellen hangolják.

A legaljasabb emberi indulathoz apelláltak hát, akik az alkotmány védelmét tűzték ki zászlónak arra a kalózhajóra, amely a létezése óta harácsol a rabolt ebben a hazában.

A déli white-trash vak néger gyűlöletét használták ki, sőt fokozták és fejlesztették és

ezzel az aljas emberi indulattal védelmezik ők az alkotmányt.

Nem szegyezték, hogy egy nő ellen nyultak a "finom gentlemanek" ilyen gyalázatos, ilyen példátlan mocskos fegyverhez s nem ég le a bőr az arcukról, hogy lehullott a lepel a játékról.

Pontosan megmondták, eskü alatt, hogy kik adták a pénzt ehhez a becsfelen hajszához.

A Du Pontok, a Raskobok, a Sloanok és Al Smith valamennyi multi milliomos cimborája ott szerepelnek az adakozók listáján. Mindannyi tagja a "felső négyszázaknak", mindannyi azt hiszi és azt vallja, hogy ők az igazi kékvérű gentlemanjei a nemzetnek.

Természetesen törvény nincs, amely megtiltana ilyesmit.

De ha lenne "gumption" ebben a nemzetben, akkor ugy elbánnának a gyalázatos brigantikkkal, ahogy hajdan a kalózokkal elbántak.

Mert nem érdemelnek sem kiméletet, sem elnézést, sem bocsánatot, de különösen nem érdemlik azt meg, hogy a multi-milliók zavartalan bir-

tokában őket továbbra is meghagyják.

Lehetek egyen-ketten, akik bedűltek az "alkotmány védelmének", akik igazán elihették egy pillanatra, hogy ezek a ragadozó pénz-eszakok védik meg az emberi szabadságot a számunkra.

Azok most már láthatják, hogy a nagyurak milyen ronda, milyen minősíthetetlenül piszkos eszközöket használnak, hogy alávalóbbak a betörőknél, az utcalányoknál és hogy akik ennyire le tudnak alacsonyodni, azoknak tisztesség szándékaik nincsenek.

Ha ez a nép egyetlen olyan congressmant vagy szenátort választ, akiknek a költségeihez egyetlen centtel ezek az emberek járultak, ha kormányra juttat egy olyan pártot, amely egy vörös centet elfogad ezektől az emberektől, akkor a nemzet megérdemli a sorsát, s akkor Du Pontok megérdemlik a milliárdokat és az azzal járó kiváltságot.

És ha a legfelső négyszázak tuxedos és frakkos urai ilyen gentlemanek, akkor imádkozzék minden anya, hogy a gyermeke dzsek-nadrágban járjon, mert a dzsek-nadrág alatt az emberek esetleg megmaradnak tisztáknak, de a tiszta fehér ingmell alatt csak mocskos szívek tudnak meghúzódni.

EGY BECSÜLETES POLITIKUS

Vannak becsületes politikusok is, akik őszintén megmondják, amit gondolnak.

Sajnos, a másik fajta van többségben és ezért kell megörökíteni azoknak a nevét nyomtatásban, akik néha megmondják, amit gondolnak.

Henry M. Breckinridge new yorki lakos demokrata elnöke-lölte kíván lenni az országnak és ezekkel a szerény aspirációkkal a kampányt Pennsylvaniában megkezdte.

A kezdet nem volt nagyon szerencsés, mert egy gkszerrel egy alapos elszólással kezdett szavazatok után halászni.

A bányászokhoz fordult — mert Pennsylvániában sok a bányász szavazó — és nekik akarta elsősorban bizonyítani, hogy Rooseveltnben és az új dealben csalatkoztak.

Már pedig ha van egy osztály, vagy egy tömeg, amely minden jelenlegi nyomorúság dacára sok mindent köszön az új dealnek, akkor az éppen a szénbányász. — Ezt azonban Breckinridge ur nem tudta.

Azt azonban látta a mult héten, hogy a bányász hallgatók nem tulságosan tapsolták, gondolt tehát egy nagyot és merészet, és a Rooseveltt kormány főbűnét kezdte boncolni. Jelölt barátunk nem az

De a rádió állomás annyi sürgönyt és telefonüzenetet kapott, hogy a további kampánytól elment a new yorki, ur étvágya.

Valószínű, hogy többé nem hallunk róla, hogy ezzel vége a jelölésre vonatkozó álmoknak, pedig kár érte.

Mert nerv-je az volt ennek a jelöltnek.

Egész bizonyos például, hogy a republikánus ellenzék nemcsak az árvízért, de a pár hét előtti orkánért is Roosevelttet teszi felelőssé, csak éppen hogy ezt nyiltn ki nem mondják.

Breckinridge ur arany medáliát érdemelne, mert nerv-je volt és mert őszinte, mert ami a szívében, az a száján volt.

Az ellenzék most azzal akarja megfőzni a nemzetet, hogy nem kell "nagy" ember elnöknek, mert lám, Coolidge csak elég korlátolt volt, s mégis jó viszonyok voltak uralma alatt az országban.

Talán sikerül is ezt az ötletet eladni.

De Breckinridge ur még akkor sem lesz a demokrata párt jelöltje, mert egész örülteket és egész butákat még sem küldenek a fehér házba.

APUNKBAN
HIRFESSEN

EGYLETI KALAUZ

GARY ÉS VIDÉKE MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

Istentisztelet minden hónap harmadik vasárnapján délelőtt 11 órakor
a Gary 11-es plézen a Református Imaházban
Jegyző Bodnár István. Lelkész Gulyás Károly. Gondnok Bényei Lajos
Akiknek lelki kiszolgálására van szükségük, forduljanak a gondnokhoz.
kinek címe: Louis Bényei, Box 503, Thorpe, W. Va.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG
373-IK OSZTÁLYA
LOGAN, W. VA.

Elnök Veszprémi Sándor. Ügykezelő pénztárnok Gyöngyösi János, kinek címe: Box 832, Logan, W. Va. Pénztári ellenőr László Ferenc. A beteglátogatás kötelessége az osztály minden tagjának.
Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János féle Colonial Hotel-tantermében.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BANYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1894 Január hó 11-én
Székhely: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatt iskolában, Drakes, Ohio.

Dizselnök Bucskó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János Pénztárnok Haralyda János. cm shsh jegyző Titka Péter, kinek minden, az egyletet érdeklő levél küldendő, címe: Route 1, Corning O. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármas bizottsági tagok: Szánó János, Pörkölt Sándor, Titka Péter. Beteglátogató Congon Horvát Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Du és Péter. Teremőr Lukács András Egyleti orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
343-IK OSZTÁLYA
SOUTH WILLIAMSON, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó 15-ike utáni vasárnapon a szinsek iskolájában, New Camp, Ky.

Elnök Hegedűs János, Alelnök Dóka István. Titkár-pénztárnok Dóka András, akinek minden, az egyletet érdeklő levél és pénzküldemény küldendő, címe: Box 932, Williamson, W. Va. Jegyző Dudás József. Pénztári ellenőrök: Mayerchak Pál, Dóka Dániel és Ifj. Sitku István. Helybeli beteglátogató Younger György. Vidéki beteglátogató Cseh József.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-IK OSZTÁLYA, GARY, W. VA.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Ügykezelő és kerületi delegátus Magyar József. Pót-ügykezelő és pót-delegátus Róth György. Beteglátogatásra kirendelhető minden tag és zászlótartókat az elnök nevez ki, mikor szükséges.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülestermében. Ügykezelő címe: Joseph Magyar, Box 348, Gary, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293-IK OSZTÁLYA, THORPE, W. VA

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a református templom gyülestermében, Thorpe, W. Va., délután két órai kezdettel.

Elnök Juhász Lajos. Titkár-pénztárnok Kiss András. Számvizsgálók: Szidlóczy József, Bényei Lajos. Kerületi delegátus Bényei Lajos. Pénzek és levelek a titkár-pénztárnokhoz küldendők, kinek címe: Andrew Kiss, Box 23, Thorpe, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248-IK OSZTÁLYA
MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, a Gyöngyösi János Colonial Halljában.

Elnök Molnár Károly. Alelnök Király József. Titkár-pénztárnok Vizi János, címe: Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző és ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Veszprémi Dániel és Ifj. Németh József. A fiók delegátus Vizi János és Veszprémi Dániel. Beteglátogatókat esetről-esetre a titkár-pénztárnok nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
57-IK OSZTÁLYA
CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a

Second Streeten délután 2 óráig kezdve.
Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagú számvizsgáló bizottság, Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 87-IK OSZTÁLYA
MONAVILLE, W. VA.

Elnök Luksa Gábor. Titkár-pénztárnok Németh József, címe: Box 44, Rossmore, W. Va.

Gyűléseit tartja minden negyed-ében a Gyöngyösi János termében. A beteg tagok látogatására a titkár-pénztárnok nevez ki esetről esetre beteglátogatókat, ami kötelessége a tagságnak.

Pénzküldemények és levelek erre a címre küldendők: Németh József, Box 44, Rossmore, W. Va.

A WILKER-BARRE-I MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapított 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bödi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyúri József. Hármas tagu bizottság: Jencsik György, Márton István és Győri László.
Mind az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

POCAHONTASI MAGYAR AMERIKAI POLGÁRI KÖR

Gyűléseit tartja a Református Iskola helyiségében.

Célja: A magyarok polgárosítása, a szavazó polgárok egységes eljárása választások alkalmával.

Elnök Léway János. Alelnök Ifj. Dobos András. Pénzügyi titkár Ifj. Dankó Mihály. Pénztárnok Tátray János. Jegyző Kovács Péter. Ellenőrök: Id. Dankó Mihály, Id. Borbás István és Mihalina Ferenc. Ajtóőrök: Kovács Béla, Varényi Béla és Moszler Imre.

Felvilágosításért forduljon bárki a jegyzőhöz, kinek címe: Kovács Péter, Box 755, Pocahontas, Va.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR
LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján este 7 órai kezdettel a Gyöngyösi János Colonial Hotel tánctermében, Loganban s minden gyűlés után a tagság szórakozására jó zene és tánc van.

Elnök Molnár Károly. Titkár Antal János. Pénztárnok Molnár Jánosné. Kérjük a Logan és környéki magyarságot, hogy lépjenek be tagul minél többen a Társaskörbe. Jelenkezni lehet gyűlések alkalmával a gyülesteremben vagy a titkárnál.

POCAHONTAS, VA.

A Verhovay Segély Egylet 23-ik Pocahontasi Osztálya. Alakult 1903 augusztus 5-én. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Református Iskola helyiségében. Elnök: Nagy Gáspár. Alelnök: Id. Kovács Pál. Ügykezelő-titkár: Ifj. Dobos András, kinek címe Box 914, Pocahontas, Va. Pénztári ellenőr Barabás István. Beteglátogatók: Kosza Antal Erődy József. Ajtóőr: Erődy József. Zászlóvivőket időről időre az elnök nevez ki. Kerületi delegátus: Ifj. Dobos András.

Felkérjük minden magyar és magyar származású amerikai, hogy legyen tagja ezen hatalmas intézménynek.

Mi lesz a Bridgeporti Szövetséggel?

(Folytatás a 2-ik oldalról)

Senki nem kritizálhatja a Walko János szakértelmét, s valószínűleg kevesen kritizálnák a munkateljesítményét. Akik nem barátai, azok is tudják, hogy az egylet ügyeit tiszta kezekkel vezette idáig. (Az önzetlenség nem olyan erény, amit joggal követelni lehet, s ezen a téren ebben az írásban Walko Jánosról véleményt nem mondunk.)

A "fraternal", tehát magyarul "testvéri" egyesületben azonban nem elég sem a munkakészség, sem a szaktudás, sem a tiszta kéz, amit mi mind készséggel ismerünk el Walkóról. Egy fraternal egyletben fraternalis érzésre is van szükség.

És ismételjük, és különösen az egylet öregebb tagjai elég-szer könnyes elkeseredettség-el ismétlik, hogy a saját egyletükben Walko ur olyan modorban érintkezik a tagsággal, mint a — goromba földesur a zsellérrel.

Mi nemcsak hisszük, hanem tudjuk is, hogy a tagság egy kis százaléka gyakran indokolatlanul, néha igazságtalanul az egyletek vezetőit megsérti. Mi nemcsak hisszük, hanem tudjuk is, hogy az egyletek tagságának egy aránytalanul kis része olyan követelésekkel lép fel az egyletekkel szemben, különösen ebben a depressziós világban, amelyek nem jogosak, s amelyek a központi tisztviselőt a sodrából kihozzák.

Mi nemcsak hisszük, hanem tudjuk is, hogy a tagság elenyészően kis része állandóan felesleges és indokolatlan hatásköri vitákra ad alkalmat, mert olyasmikbe akarnak

avatkozni, amikhez konvenciók közt nincs köze a tagságnak.

Ebben a tekintetben még sokkal messzebb megyünk és nem félünk tőle, hogy egy nagyon népszerűtlen dolgot is leirjunk. Szerintünk egyik-másik magyar egyletnél néha attól kell félni, hogy sok joga van a tagságnak. Hogy az egyletek "üzleti része" ezeket a széles jogokat megsnyil, mert a tagság olyasmibe is belenyúl, különösen konvenciókon, amikhez szakértelem szükséges. (Ennek az ellentét áll fenn a Bridgeporti Szövetség-nél, ahol a konvenciók nagyon helyes és erősen konzervatív intézkedéseit is felrúgták.)

De ha mindez így van is, az még nem ok arra, hogy a tagság olyan levelekkel keresse fel, amilyeneket megszoktak az öreg tagok annál az egyletnél és hogy az egylet lapjában olyan hangon írjanak, mintha a káplárok a napi parancsokat olvasnák. (S még kevésbé olyan hangon, hogy később egy megbántott embernek súlyos összeget kelljen fizetni, hogy a pertől elálljon.)

E sorok íróját majdnem kidobták, mikor egy ujonnan kinevezett kerületi szervező társaságában megjelent a saját osztálya gyűlésén, hogy a tagságot a tagszerzés megindítására megkérje és buzdítsa. Az volt a jelenvolt öreg tagok véleménye, hogy ahol olyan dúrnak, olyan önkényesen bánunk a tagsággal, oda nem lehet az amerikai fiatalságot behozni.

Négy éve, mikor a konvenció után a konvenció határo-

zatainak a megváltoztatását kritizálta e sorok írója, a Szövetség lapjában a legdurvább támadásoknak volt a két fő-tisztviselő részéről kitéve.

Ugyanez az eszköz jelenleg is rendelkezésükre áll, hogy a fenti állításokat magyarázzák vagy cáfolják, amely esetben természetesen kénytelen lesznek egy néhány "szemplit" ezekből az évek alatt irt levelekből közölni.

Jelenleg ezt nem kívánom megtenni, mert az nem a konstruktív kritikát szolgálja, hanem a tagságot ingereli, ami e sorok írójának egyáltalán nem szándéka.

Ujra csak azt ismételjük, hogy ezeknek a dolgoknak az alkalmas és egyedül alkalmas időkből való szellőztetése nem azért történik, hogy so hintódjék az amugy is fájó sebekre, hanem hogy a sebeket begógyithassák, hogy reformok történjenek az egyletben.

És amíg az itt említett szellem az egylet vezetéséből el nem lesz tüntetve, addig sem névváltoztatás, sem alapszabályváltoztatás, sem a tisztviselők most egymás ellen dúló guerrilla harca, sem az éber kritika levelekben és szóban való előzetes megrágalmazása nem használ, addig fejlődés lehetetlen az egyletben. Mert a tagság addig azt érzi, hogy az egylet nem az övé, hogy ők olyan adófizető zsellérféléi a "központnak." Ahonnan még a jó zsellérnek is kijáró jó szót sem kapták meg soha az utolsó tíz évben.

A lap következő számában néhány idevonatkozó részletkérdésre is ki fogunk terjeszkedni.

TOVÁBB A LEJTŐN

Mikor Hitlerék Németországban az uralmat átvették, a Náci párt tulzó oszlopai nyilván bevallották, hogy a kereszténység utjukban áll, hogy a népet vissza akarják vezetni Wotanhhoz, a német pogány istenhez.

Pogány szekták alakultak, amelyeket az államhatalom elismert és ami ennél sokkal veszedelmesebb, a keresztény vallást kezdték átalakítani a saját maguk képére.

Nem bocsájtották meg a kereszténységnek, hogy zsidókat adott azt a világnak és a szoltár könyvekből már kivágtak minden éneket, amelyben ilyesmire vonatkozás történik. Most aztán ennél is tovább mentek.

Ludwig Müller, az "állami püspök" magát Jézus Krisztust is kijavította, "németesítette" és a hegyi beszédet új szöveggel adta a német nemzet kezébe.

Azt mondja új könyvében, hogy eddig idegen kereszténységre tanították a német népet, már pedig a kereszténység is kénytelen a nemzetiséghez alakulni; ha igazi hitet akar képezni egy egy nemzetnél.

És a német egyházak, német papok olyan terrorban élnek, hogy kénytelenek ezt az új merényletet egy szó nélkül lenyelni, ha nem akarják a már elcsúszott papokat a koncentrációs táborokba követni.

A vallással és a kereszténységgel való háborúság a német nemzetet nem fogja jóra vezetni.

Mert kibir egy nemzet olyasmint, amit Oroszországban vagy Mexicóban csináltak és a kereszténység azokban az országokban hosszú időre kiható kárt nem szenved.

A martíromságból nőnek a hit rózsái és amíg a vallást csak üldözik, addig az megmarad a maga tisztaságában,

akár tisztán megtartják azt a hívők, akár nem.

A német pogány szekták, az államilag elismert pogány vallások a kereszténységet megdönteni nem fogják.

A magának a kereszténységnek a politikai prostitúciója olyan következményekkel fog járni, amely a német népet egészen leviszi a lejtőre.

Ez a civilizáció a kereszténységen épült fel, azért keresztény civilizációnak nevezzük.

És ahol a keresztény felfogást kirugják alóla, ott a civilizáció leroskad.

Oroszországban, Mexicóban, Spanyolországban a vallás elvakult üldözői még mindig az emberek testvériségét tanítják, ott tehát még mindig közelebb állnak a kereszténységhez, mint Németországban, ahol a tüz-és-vér ma az iskolás gyerekek tankönyve.

Hitlerék maguknál nagyobb hatalmakkal játszanak, mikor a nép hitéhez nyulnak megindulatlanul fejfel és durva kezekkel és a Názik bukásában nagy része lesz a program ezen részének.

Ha pedig a Názik belátható időn belül meg nem buknak, akkor a német nép, az egész nemzet bukását fogja ez a téboly okozni.

Mikor ezekről a dolgokról írunk, önkéntelenül és akaratlanul azok a keresztény papok jutnak eszünkbe, akik néhány éve még tapsoltak a Náziknak és Hitlernek.

Akik örülni tudtak annak, hogy az egyik felekezetet üldözték, és ostoba fejfel azt képzeltek, hogy a lefelé guruló ember a lejtő közepén is megállhat.

TIZ NAPOS AJÁNLAT
10 font érett leveles dohány, pipa és ízesítő ... \$1.25
Fizet, mikor a postán megkapja.
HICKORY RIDGE FARMS
Dept. M-10 Fulton, Ky.

AZ UTOLSÓ SÁNCOKBAN

Ugy látszik, mintha a Progressívek bátor és harcos szervezete az utolsó sáncokból küzdene a pusztulás ellen és sajnálatos állapotjuk meg, hogy ezek a küzdelmek nem kecsegtetik őket valami nagy eredményekkel.

Megirtuk a multkor, hogy a Pekin bányát, ahol csupa Progressíve bányász dolgozott, új társaság vette a birtokába, amely "szerződést" kötött a UMWA-al, tehát csak azokat az embereket engedte be a munkába, akik ahhoz a szervezethez tartoznak.

Természetesen a UMWA-nak semmi joga nem volt itt a szerződést megkötni és természetes, hogy a törvények szerint a bányászoknak joguk van az "általuk választott szervezet-hez" tartozni. Mindezek a jogok azonban csak papíronosan léteznek, mert a gyakorlatban a UMWA és Lewis ellen senki igazságot sehol nem kaphat.

A Progressívek a bírósághoz fordultak és onnan kértek ez ellen az összeesküvés ellen védelmet, de mi nem bíznunk benne, hogy azt megkapják.

Most aztán a Breese bányánál akarják eljárni ugyanazt a játékot, mert Illinois bányabárái valóságos kompánia junit látnak a UMWA-ban és mindenáron Lewis-al kívánnak szerződni.

Ha a szövetségi bíróság a tiltó parancsot a Pekin Mining Company ellen kiadná, akkor a Breese bánya munkásainak nem lenne okuk rettegni. Viszont, ha ott a parancs kiadást megtagadják, akkor az azt jelenti, hogy a bíróságok is nyakát akarják szegni a Progressívek szervezetének s hogy akkor kár küzdeni továbbra.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGY ÉVRE.....\$3.00
FÉL ÉVRE.....\$1.50

MOTHERS' DAY LOGANBAN

A loganvölgyi Lórántffy Zsuzsanna Nőgyelet május 9-én este hét órai kezdettel a Gyöngyösi János féle Colonial Hotel termében tea-estélyt rendez, amelyen szívesen látnak mindenkit.

— 0 —

NE LEGYEN AZ EMÉSTÉS RABJA, TRINER KESERŐ BORA FELSZABADITJA ÖNT

"Meg kell önöknek köszönnöm a Triner keserű borát. Egy évvel ezelőtt szívenytem emésztési zavarában s hánytam, gázt fejtettem a gyomromban. Három hete megírtam a hirdetését, vettem egy üveggel és az első kanálból kezdve a gyomor bajaimnak vége. Ugy éreztem, mintha egy elítélt ember újabb élethez jut. Az anyagseregy működik, mint egy óra és most azt eszem, ami tetszik. — Tisztelettel, Wallace A. Combs." Ha étvágytalanságban és emésztési zavarban szenved, ha gáz, fejfájás, idegesség, álmatlanság, túlságos kiürültség bántja, vegyen Triner Keserű Bort s vegye rendszeresen, egy kávéskanállal étkezés előtt. Kapható minden boltban.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Co., Chicago.

SZT. IMRE RÓM. KATH. MAGYAR HITKÖZSÉG CONNELLSVILLE, PA.

P. O. Box 496, Conneltsville, Pa. — Telefon 98. — Conneltsville, Pa.

MÁJUS HAVI ISTENTISZTELETEINK SORRENDJE:

II. Vasárnap, május 10-én, Brownsville 25 éves jubileuma:
Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor, Brownsvillen szent nagymise és jubileum, offera, magyar és angol szent beszéd.
Utána ünnepi ebéd az Elks Hallban.

III. Vasárnap, május hó 17-én:
Reggel 9 órakor, Brownsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor, Conneltsvillen nagymise
Délután 3 órakor Masontownban litánia és szent beszéd.

Urunk Mennymenetele, május 21-én, csütörtökön:
Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise.
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen nagymise.

IV. Vasárnap, május 24-én:
Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismise,
Délelőtt 11 órakor, Daisytownban nagymise,
Délután 1 órakor Brownsvillen litánia és szent beszéd és gyűlés.

V. Vasárnap, máj. 31, Pünkösd. Ünnepi ebéd Conneltsvillen:
Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise.
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen szent nagymise, keresztcsókolás és offera, — utána ünnepi ebéd a templom basementjében.

Pünkösd, Hétfő, június 1-én:
Délelőtt 11 órakor Brownsvillen szent nagymise, keresztcsókolás és offera.

Egész május hónapban minden pénteken este 7 órakor májusi ájtatosság és szent beszéd Conneltsvillen.

A szombati esküvőket senki ne kérje, mert szigorúan tilos!

MAGYAR EV. REFORMÁTUS EGYHÁZ

— UTAZÓ LELKESZI KÖRZET. —
KÖZPONT: MORGANTOWN, W. VA.

Lelkész: BORSOS ISTVÁN. 537 Richwood Avenue. Morgantown, W. Va.
Gondnok: Gyurkó Gábor. Star City, W. Va.

ISTENI TISZTELETEK SORRENDJE 1936-BAN:
Minden hónap 1-ső vasárnapján, délelőtt 10-kor, Morgantown, W. Va.: RFD No. 3., az Evansdalei, Star City Roadon lévő magyar református templomban, előtte: vasárnapi iskola.

A "sátoros" ünnepeken urvacsora osztás ugyanitt.

Minden hónap 2-ik vasárnap, d. e. 10-kor, Sabraton, W. Va. a Public Schoolban. — 11-től Ker. Ifjak Köre.

Minden hónap 3-ik vasárnap, Clarksburg, W. Va. és környéke bányatelepein, a meghívás sorrendjében, minden denütt az állami iskolákban. — Urvacsora osztás évenként egy-egy bányatelepen egyszer.

Minden hónap 4-ik vasárnapján, Osage, W. Va. a Public Schoolban, délelőtt 10 óráig. Utána 11-től vasárnapi iskola.

Az ötödik vasárnapon, (amely hóban 5 vasárnap van), Fairmont, W. Va. és vidéke bányatelepein, a meghívások sorrendjében, délelőtt Montana, W. Va., a Union Church-ben, d. u. Brandy, W. Va., az állami iskolában.

Nyári magyar iskola: Evansdale, W. Va., — Morgantown, W. Va. és Sabraton, W. Va.

Hétköznapi magyar tanítás: délután fél 4-től, azokon a helyeken, hol a szülők a tanító utiköltségét megfizetik.

HA A CIME VÁLTOZIK

Aki költözik és a címét változtatja, legyen szíves ezt a szelvényt kivágni s azon tudatni a címváltozást.

Név

UJ címe: Utcá és házszám, vagy post office box

Város vagy pléz neve

Régi cím (város vagy pléz neve)

ÜZENET A LOGANVIDÉKI MAGYARSÁGNAK

Soha nem szoktunk beleavatkozni egy-egy vidék magyarságának az ügyeibe, most sem azt akarjuk megtenni.

Olyan lehetőség nyílt meg azonban Loganvidéki magyarságának a részére, hogy amellet bűn lenne szóltanul el-menni.

Egy magyar embert hívott meg az egyik nagy politikai párt, hogy egy politikai állásra pályázzék.

És a magyarságon mulik nagyrészt, hogy Táborny Oszkáról bíró lesz-e a megyében.

Ha a magyarok mellette szavaznak, ha megkérik barátait, hogy szavazzanak Táborny Oszkár, akkor biztosan meg lesz választva.

És akkor megélik végre, hogy az első magyar származású köztisztviselőt beültetik egy hivatalba a Virginiai szérmezőin, ahol annak meg kellett volna már husz éve történni.

Táborny Oszkár ismeri Logan megyében mindenki.

Olyan ember, mint más, vannak erényei és vannak valószínűleg hibái. Mint e sorok írójának, mint e sorok olvasójának, mint minden más embernek.

Bizonyára vannak barátai és bizonyára vannak ellenségei. Így vagyunk azzal mindnyájan.

Arra kérek mindenkit, hogy felejtse el ebben az esetben barátságát és ellenségeskedését és ne legyenek tekintettel csupán arra, hogy végre nagysókára elérhetünk oda, ahol 20 éve kellett volna lennünk, hogy a bevándorlókat is meghívják az amerikai politikai pártok köztisztviselői állásra.

Táborny Oszkár jónévi ügyvéd, aki százszoros magaslátban van jogi tudományokban az átlagos békebíróknál, ha tehát megválasztják, kétségte-nül ő lesz a legkülönb békebíró

az államban. Ezt tudomásul fogják venni és arról beszélni fog mindenki. Hogy a "Hungarian" bíró tud a legtöbbet.

Erre, testvérek, szükség van. Nőnek a gyermekeink, akik egy-két év múlva szintén joggal követelik majd, hogy a közeletben, a gazdasági életben és a politikai életben a jussukat megkapják.

Könnye magyar nemzedéknek Könnyebb lesz a most nő-azon a vidéken, ha a jég már meg lesz törve, ha a lakosság már hozzászokik, hogy a "Hungarianek" kitűnő köztisztviselőket adnak a megyének.

Kaptunk vagy negyven levelet loganvidéki magyar testvéreinktől, amelyekben Táborny Oszkár dicsérik és arra kéri a környék szavazóit, hogy dolgozzanak a magyar jelölt érdekében.

Bocsássanak meg, akik a leveleket írták, hogy azokat nem közölöm, mert minek közöljük le valamit negyvenszer.

Mindannyiuk nevében én írom meg, hogy magyar érdek, tehát magyar kötelesség, hogy a Táborny megválasztása mellett mindannyian dolgozzunk. Ha minden magyar csak még egy más nemzetiségű bajtársát nyeri meg a Táborny ügyének, a magyar jelölt befut és a déli szérmezőin végre magyar köztisztviselő, magyar bíró is lesz, amire jussunk van.

Nem Táborny, hanem a magyar érdekeknek, a növekvő magyar ifjúságnak tesz szolgálatot mindenki, aki megmozdul és dolgozik, hogy a 12-iki előválasztásokon Táborny biztosan befusszon.

Ezt üzenem és erre kérem azokat a jóakaratu magyar embereket Logan vidékén, a kik egymásért dolgoznak.

HIMLER MARTON.

NAGY MAGYAR ÜNNEP BROWNSVILLE, PA. VÁROSÁBAN

A Jézus Szive Római Katolikus Magyar Hitközség
25 éves jubileuma

A Brownsvillei Jézus Szive Róm. kath. magyar hitközség folyó évi május hó 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor fogja ünnepelni fennállásának 25 éves jubileumát.

A brownsvillei nagy hídnál összegyűlekezett egyleti tagok és hitközségek saját zászlai alatt és a zenekar hangjai mellett fognak diszfelvonulásban a jubilán hitközség kápolnához rukkolni. Brownsville, Daisytown, Pricedale, Richeyville, Republic, New Salem egyletei és hívei tesznek ki magukért és magyarságukért ezen diszmenetben, amely a régi jó idöket varázsolja majd vissza. A hitközség kápolnájában ünnepi nagy mise lesz, amelyet Dr. Komlósy Miklós, pittsburghi magyar plébános celebrál, utána magyar szent beszéd, tartja: Dr. Nyiri István, leechburgi magyar plébános, végül rövid angol beszéd a fiatalok részére egy misszionárius atya ajkairól és ezzel az ünnepség egyházi része véget ér. Azonnal kezdődik a világi ünnepély a brownsvillei Elks Hallban, ahová a közönséget busok és autók szállítják át. Ötszáz teríték ünnepi ebéd, bankett, lesz e nap öröme, ahol az egyletek és egyházak képviselői elmondhatják majd üdvözlő szavakat és átnyújthatják jubileumi ajándékukat a Jézus Szive Egyháznak.

Ma Brownsvillet véve központnak, körülbelül 15 mértföld körzetben, mintegy 250—

300 magyar katolikus család él. Ezeknek templomra van szükségük, ahol megférnek, míg a mostani kápolnánk 150 emberrel annyira tele van, hogy még a pincében, a boiler mellett is állnak.

Azért ezt a jubileumi esztendőt arra akarják felhasználni, hogy egy teljesen megfelelő templomot szerezzenek. Minden család 25—100 dollár-ig terjedő megajánlást tesz, amit a templomvásárlás alkalmával kell beváltani.

Kérésünk azonban az összes környező magyar egyletekhez és Egyházakhoz, hogy ők is segítsék. A legtitzeletreméltóbb szándék, egy új magyar várat emelni ezer éves fajunk számára.

ÚJ BÜNÖK

A bootleg bányákról nap-nap után új bünöket fedeznek fel a bányabárok és a velük egy hurot pendülő bányász-vezérek, akik megígérték, hogy véget vetnek ezeknek a bányáknak.

Most az állami utak osztálya vette őket üldözöbe, hogy a bootleg bányák aláassák és tönkre teszik az állami utakat. Miután a nem bootleg bányák egész városokat aknáztak alá, egész uccákat súlyosztettek el, nekik meg van a dolog bocsájta. De ha egy bootleg bányából véletlenül víz folyik az országra, az elég ok rá, hogy új bünt fedezzenek fel a bányákról.

LÁSSUNK TOVÁBB A SAJÁT ORRUNKNÁL

Néhány napja azt írta egy barátom, hogy a bányászokkal szemben én elfogult vagyok, — ezt soha nem is tagadtam, — nálam tehát hiuság kérdése, hogy a Verhovay Segély Egylet nagy versenyében minél több nyerjenek a bányászok. Levélíró barátom nem tartja a dolgot fontosnak és azt írja, hogy ennek a kérdésnek mostanában, sok helyet adunk az újságban.

E helyen nyugtatom meg a levél íróját és mindazokat, a kik messzebb nem látnak, hogy nem HIUSÁG nálam az ügy, mert énnekem ugyan van sok gyengém, amit ismerek és a mit nem láthatok meg saját-magamban, de nem hiszem, hogy ezek közt a hiuság ott lenne. Én huszonhárom éve céltudatosan irtam ennek az újságnak minden betűjét. És én jól tudom, de soha nem is tagadtam, hogy mért agítalak a bányászok közt a Verhovay Segély Egylet érdekében, hogy mért kérem, hogy minél több BANYÁSZ-TAGOT szerezzenek a bányászok. Akik régen tagjai az egyletnek, azok tudják, hogy bár a Verhovay Segély Egyletnek magyar bányászok csinálták és bár abban ma is bányászok, vagy volt bányászok vannak többségben, volt már egy időszak, mikor külön adót akartak vetni a bányászra.

Volt egy idő, mikor a szükséges üzleti reformokat, a korszerűt befizetésekkel kapcsolatban behozták és amikor kis túlságosan sokat gondoltak az üzletre. Ezekben az években csak a Magyar Bányászlap ébersége állta útját annak, hogy magasabb havi rátát vessenek a bányászra.

Akkor nem sikerült a dolog és jogos önértettel ismételtük, hogy a mi éberségünk állt ennek a tervnek az útjába, de nem tudhatjuk, hogy nem fog-e a jövőben hasonló kísérlet történni.

Egy esetben egészen biztos, hogy ilyen meglepetés nem érhet soha bennünket. Ha az egyletben a bányászok maradnak többségben. Vagy legalább olyan számban, hogy ilyen esetleges kísérleteknek az útját bevágják.

Ez a fő-oka annak, hogy annyit írunk, beszélünk az egyletéről és ez az egyik fő-oka annak, hogy mi minden magyar bányász, sőt minden más nemzetiségű bányászt szeretnénk bent látni a Verhovay Segély Egyletben.

Aki a Bányászlapnak ezt a munkáját el tudja ítélni, az pálcát törhet felettük, hogy mostanában sokat foglalkozunk a Verhovay Segély Egyletével.

Hogy ezt hétről-hétre nem írjuk ilyen formában, hogy száraz tények helyett a fiatalokat buzdítani, lelkesíteni kívánjuk, csak az a cél feltekerésnek egy másik formája.

És nem tagadjuk azt sem, hogy szívesen irunk abban a másik formában, mert igenis a főcélról eltekintve, e sorok írója nagyon boldog lenne, ha a bányászok egyszerű gyermekei, az én szeretett fiatal barátaim nyernék meg azokat a díjakat, amelyek örömet fog-nak okozni tizenhat derék magyar ifjunak.

Soha nem szégyeltem leírni, hogy a szívem minden melegsége, a lelmem minden szeretete azokkal van, akik a magyar bányász hajlékokban születtek. Nekem a sors nem adott családot és talán ez is hozzájárul ahhoz, hogy én a magam gyerekeinek azokat tartom, a kik a magyar ifjak közül lementek vagy lemennék az apjukkal dolgozni a bányába. Vagy akik a szénmezők sze-

gény konyhájában dolgoznak együtt az anyjukkal.

Még csak azt sem tartom fontosnak, hogy van-e hasonló érzés valahol, valamilyen kis részben az ő oldalukon is irántam, — bár hetenként átlag hatvan levél és nyolc-tíz fénykép azt mutatja, hogy van, — én akkor is szeretném őket, ha egyoldalú lenne a barátság.

Én akkor is a világ minden virágát nekik kívánnám, én akkor is a világ minden örömet eléjük tárnám, mert nem ismerek náluknál méltóbb embereket, akiket többre tudnék becsülni.

Ha tehát a FŐCÉLT, hogy t. i. a többséget a Verhovayban a bányászok megtartsák, úgy is el lehet érni, hogy külön-külön öröm jusson a bányászgyerekeknek belőle, akkor én arra a célra hogyan sajnálhatnám a helyet az újságban?

Látja-e már az én levélíró barátom, hogy téved ebben a dologban s hogy az én részemről ez a nagy Verhovay cikksorozat nem HIUSÁG, hanem SZAMITAS és SZERETET, a minék ezentul ugy-e nem sajnálja a helyet az újságban?

—o—

A SZABÁLYOZOTT EGYFORMASÁG FONTOS A CIGARETTÁKNÁL

Az amerikai ipar kifejlődésének egyik legfontosabb tényezője a modern gyártási módszerek tökéletesítése volt. A gyártási eljárás valamilyen apró részlete, amely csekély fontosságúnak látszik, a valóságban nagy mértékben befolyásolhatja a gyártmány minőségét.

A részletekre is kiterjedő figyelem az olyan iparban, mint a cigaretta gyártás, fontos. A Lucky Strike cigarettaánál például a legmagasabb áru, gazdag, teljesen érett dohányok középleveleit használják. A válogatott dohányok mintáit vegyelemzésnek vetik alá, mielőtt a dohányt megvásárolják. Súlyt fektetnek a kellő érlelésre és a dohányok tudományos keverésére. A Lucky Strike cigaretta gyártóinak tudományos kutató osztálya egy fontos tényezővel járult hozzá a könnyű szívás kifejlesztéséhez, amikor tekintettel volt a savas-lugos egyensúlyra a Lucky Strike titkos eljárásánál, amit az "It's Toasted" kifejezéssel jelölnek meg, amely az ön torkának a védelme ingerlés ellen, köhögés ellen.

Azonban hangsúlyozni kell azt, hogy a dohányok kiválasztásánál, keverésénél és kezelésénél tanusított legjobb igyekezet is semmi végre, ha magánál a cigaretta gyártásánál gondatlanok vagyunk. A gyártás egyszerű, mechanikus részleteinek meglepő fontosságuk van. Ettől függenek a cigaretta fizikai sajátosságai, mint súly, nagyság, tömörség, a dohányszálak hosszúsága és szélessége, nedvesség tartó tulajdonságok, a dohány sűrűsége, a tömés egyformasága — a gyártmány egyformasága — amelyeknek mind messzeható következményei vannak az egész minőségénél és a füst alkotászeinél.

A Lucky Strike cigaretta gyártásánál mindezek a tulajdonságok a legnagyobb gondal lettek szabályozva és ezeket a tudományos kutató osztály közvetlen felügyelete alatt szigorúan megtartják, műszereknek és eszközöknek a segítségével, amelyek az iparban újak és amelyeket a könnyű szívás tökéletesítése végett alkottak meg.

(Adv.)

VERHOVAY MAGYARORSZÁG RÁDIÓJÁN

Mint a Verhovayak Lapjából értesülünk, az amerikai magyarok legnagyobb intézményének az aranyjubileumát Magyarországon is ünneplik.

A Magyar Rádió május 29-én, tehát a pittsburghi jubileumi ünnep napján Verhovay programot fog leadni, amit nemcsak Magyarországon, de az egész világon hallgathatnak.

Nagy Károly nyugalmazott főkapitány, a Világkongresszus igazgatója eszközölte ki a Magyar Rádiónál, hogy az ameri-

kai magyar ünnepet otthon is ilyen szép formában megtartsák.

Fáy Fisher Andor, a Magyar Bányászlap már utban levő szerkesztője írta meg a Verhovay Segély Egylet történetét és ismertetését, amit a program főpontjaként felolvassnak, de azonkívül más számok is lesznek, amelyek mind velünk, amerikai magyarokkal és különösen az egyleti étellel és a Verhovayval fognak foglalkozni.

CARBON COUNTY SHERIFFJE A BOOTLEGGEREK ELLEN

A Spring Brook bányához Carbon County sheriffje fegyveres deputykat állított, akik huszonnégy órán át őrzik a strip-bányát a bootleggerek ellen.

Kilenc államzsandár és husz deputy sheriff őrzi a nyitott bányát és az adófizetőknek napi nyolcszáz dollárjába kerül, hogy a társaság vagyonát őrizze.

A Spring Brook bányánál vol pár hete a vérengzés, mikor felelőtlen bánya-őrök a bootleggerek közé lőttek s közülük ötöt megsebesítettek.

A bányászok szervezkednek és azt hiszik, hogy a közeli napokban száz-számra fogják a bányát megrohanni, hogy a kinyitott szentet felloadolják a truckokba és elvigyék a piacra.

A bootleggerek nyitották ki a bánya legnagyobb részét és a társaság akkor vonult be steam-showeljaival a területre, mikor azt már megnyitották a bootlegger bányászok.

A bányászok a kormányzót arra kérték, hogy az állami csendőroket vonja el a vidékről.

ÜZENETEK

Molnár Gábor. Köszönet és szíves üdvözlét.

Mindenkinek, Mindenhol. — Jóakaratu emberek nézzék át a "nyugtázások" rovatát és gondolkodzanak.

Kolonics János. Köszönet, testvér.

"Öntudatos Munkás". Az ön öntudatában mi nem kételkedünk, testvér. De az IWO követényei középpont-kölcson vagy beváltási értékkel sem bírnak. Sőt, ha tíz évig tag és két hónapig nem fizeti a tagságdíjat, meghosszabbított biztosítást se kap, hanem törülnek minden végkielégítés nélkül.

Nemes János. Köszönet és szíves üdvözlét, testvér. Utasítás szerint könyveltük.

Csepregi Károly. Köszönet, testvér. Steve, Logan. Thanks, Son. Regards.

Nagy Sándor. Hálás köszönet.

Veszprémi Sándor. Köszönet, utasítás szerint könyveltük.

Gajdos Péter. Hálás köszönet és szíves üdvözlét.

A ROCKEFELLER BANYÁK PROFITJA

A Colorado Fuel & Iron az utolsó negyed évben minden kiadás és adó levonása után 726,270 dollár tiszta profitot mutat ki. Tavaly ugyanebben az évnegyedben csak 51,490 dollár volt a társaság profitja. Ez az a társaság, amely a szomorú emlékü Ludlow mészár- lást rendezte, ahol egy csomó bányász-asszonyt és bányászgyereket küldtek a fegyveres deputyk a halálba.

MEGSÉRÜLT TESTVÉR

LYNCH, KY. — Súlyos szerencsétlenség érte Lőrincz Vincze Lajos testvérünket április 28-án a bányában.

Lőrincz trackman a bányában és az uton dolgozott, mikor egy kő a tetőről levált és a ballárára esett, amit bokán felül eltört. Minthogy "compound" törése van, hónapokat vehet igénybe, amíg meggyógyul.

Megsérült bajtársunk agilis tagja a lynchii magyar életnek, különösen tevékeny tagja a társas körnek és érthető nagy részvétet kelt szerencsétlenségére.

KEPVEISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Kias Antal, Clarksburg, Dawson, Wendel, Meadowbrook, W. Va. Kish András, Brady, Booth, Everettville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.

Kocsi György, Chatteroy, W. Va. Krelzier István, Morgantown és vidéke.

Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorps, W. Va.

Magyar András, Skelton, W. Va. Margóci Imre, Lundale, W. Va. Molnar János, McMechen, W. Va. Opeczi György, Lobata, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Sitku István, Williamson, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Szanyi János, Brownsville, Pa. Julius Bakos, La Jelle, Pa. Barcsi János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, aus, Glo, Pa.

Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Rozsnyák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Clune, Pa. Csatáry Ferenc, Bainford, Pa. Csordás István, Hellwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Géczy Sándor, McAdoo, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Gara Béla, Uniontown, Glo.

Gyúrke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa. Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitain, Pa. Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Bertalan, Richeyville, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa.

Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Windber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szegvártó Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén.

Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Toczky Mihály, Scadp Level, Pa.

OHIO

Érsek József, Adena, Ohio. Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, O. Pásztor János, Tiltonsville és vidéke.

Kovács János, St. Clairville, O. Kovács Ferenc, Murray City, O. Molnár József, Gouster, O. Rezes János, Corning, O. Széchy Elek, Huntsburg, Ohio és vidéke.

Rimár András, Warren, O. Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árval András, Zeigler, Ill. Fűrjes Ágoston, Orient, Ill. Gál Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Divernon, Ill. Soltesz Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabal János, Majestic, Ky. Tárkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J. Oszupán Mihály, 94 Bulack Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tótor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Dr. Dobos András, Pocahontas, Va.

MICHIGAN

Trimal József, Detroit, Mich.

KIS HIRDETÉSEK

ELADÓ FARMOK

ELADOM

egészben vagy félben 115 akeros kitűnő farmomat, amely különösen állattenyésztésre kiválóan alkalmas. A farmon van szén, gáz és olaj. Három bánya közül egyik sincs tíz percnire a farmomhoz. Ára épületekkel és felszereléssel 3,500 dollár. A gyermekeim eltávoztak, azért nem bírok egyedül a farmommal. — Mike Vranes, Box 3, Rosemont, W. Va.

és italok. — Belépti díj nőknek 35c, férfiaknak \$1.00, gyermekeknek 10c. — Az előadás pontosan este 6 órakor kezdődik.